

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Ioșef Gh. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Gălășescu Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ. Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat.

SUMAR

- *Inamovibilitatea procurorilor din Triunale și Curțile de Apel*, de G. Vasiliu, procuror la Curtea de Apel Cernăuți;
- *Dificultăți în aplicarea practică a art. 207 din legea monopolului vânzării spiritului și băuturilor spirtoase*, de Const. Alexandrescu, magistrat.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

- *Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: Șt. Dinulescu cu Ministerul Justiției* (Neconstituționalitate. Funcționar public. Acțiune publică deschisă contra lui. Suspendarea obligatorie din funcțiune. Nu are drept la salariu. Dispoziție constituțională);
- *Idem s. I: Soc. Danubiana cu Asociația de ameliorațiuni funciare Petroșani Arsache* (Legea conversiunii. Asociațiuni de ameliorațiuni funciare. Beneficiază de legea din 7 Aprilie 1934);
- *Idem s. II: Fireștean Ion cu Mihail Boca* (Sechestrul. Une te de tâmplărie. Meseriaș care nu are brevet. Ele nu pot fi urmărite sau sechestrate);
- *Idem s. III: Șt. Dinulescu cu Ministerul Justiției* (Funcționar public. Acțiune disciplinară. Funcționar judecătoresc. Trimiterea lui în judecată numai pe baza cercetărilor penale făcute de judecătorul de instrucție fără o cercetare disciplinară prea abilă. Nulitatea judecății disciplinare);
- *Idem, idem: I. Vlădescu, cerere de strămăturare* (Acțiune disciplinară. Conferențiar universitar. Cerere de strămăturare adresată Inalei Curți de Casație. Inadmisibilitate. Rațiune);
- *Tribunalul Ilfov s. notariat: Nae S. Rădulescu cu A. Argentoianu* (Poprire. Validare definitivă asupra unei prestațiuni periodice. Poprire ulterioară asupra aceleiași pensiuni din partea altui creditor pe bază de titlu executor la data validării. Contestația primului creditor pe motivul transfertului creanței poprite. Efectele celei de-a doua popriri) cu observația d-lui G. Al. Cerban, magistrat.

JURISPRUDENȚĂ STREINĂ

Casația italiană (Delictul de omisiune de ajutor. Elemente constitutive. Art. 489 alin. 3 din Codul penal Carol II. Interpretarea cuvântului „a vedea”. Dacă întârzierea de a presta ajutorul constituie delictul) cu Nota d-lui N. I. Tanovici-eanu;

— *Tribunalul Sena* (Competența tribunalului în cursul ruperii abusive a logodnei prin scrisoare. Dacă este aceea a locului primirei scrisorii) cu Nota d-lui H. Udrea, magistrat.

— Sărbătorirea d-lui E. Cristoforeanu.

Inamovibilitatea procurorilor din tribunale și Curțile de apel

Văzând bunele intențiuni, de care este animat eminentul juriconsult, actualul ministru al justiției d-l Mircea Djuvara pentru corpul magistraturei, căutând a-i ridica cât mai mult prestigiul și autoritatea, pentru aceasta, dând chiar directive instanțelor judecătorești, de cum trebuie să fie administrată justiția și distribuită justițiabililor, pentru ca reprezentanții lor să fie mai mult respectați, iar încrederea în ei să rămână neștirbită, mi-am propus, că este oportun acum, când d-l Ministru al Justiției lucrează la modificarea legii de organizare judecătorească, să arăt și umilele mele păreri, cu privire la unele lacune din legea de organizare judecătorească, precum și la unele inovațiuni de mare importanță, ce trebuiesc să fie traduse în lege, în aceste vremuri de progres și civilizație, când omenirea e dornică după dreptate și adevăr.

Prima inovație ce ar trebui introdusă printr'un singur articol în legea de organizare judecătorească este: *inamovibilitatea procurorilor din tribunale și Curțile de apel*, de care am mai scris în *Curierul Judiciar* din 18 Noemvrie 1934. Această chestiune a fost îmbrățișată cu multă căldură și chiar susținută de d-l procuror general al Inaltei Curți de Casație Viforeanu, cu ocazia deschiderii anului judecătoresc la Curtea de Casație în anul 1932 și făcută în proiect de lege de către foștii miniștri de justiție: Iunian, Valer Pop și Victor Antonescu; însă din diferite motive cunoscute și necunoscute nouă magistraților, proiectul a rămas un simplu deziderat.

Dela regretatul fost ministru de justiție Toma Stelian, care s'a ilustrat prin marea reformă adusă magistraturei, legea de organizare judecătorească n'a mai cunoscut inovații importante, decât ici, colo, câte o mică modificare. Este timpul ca această importantă inovație să se producă, căci nu se poate concepe, ca o categorie de magistrați, cari au un rol covârșitor în justiție, ce detin acțiunea publică, urmărirea infractorilor și veghează la menținerea ordinii publice, etc... să continue a rămâne în stare de inferioritate față de colegii lor „magistrații asizi” din tribunale și Curțile de apel în ceea ce privește statornicia asupra locului ce-l ocupă în magistratură.

De ce această vitregie pentru această categorie de magistrați, când au aceleași titluri academice, același exmen de capacitate în magistratură, sunt supuși la aceleași condițiuni de înaintare și la aceleași sancțiuni în caz de abatere dela datorie?

De ce să continue a fi lăsați în bătaia vântului politicianismului, pentru ca orice agent politic, când procurorii nu vor să se preteze la injoncțiunile lor meschine de partid sau personale, să-i ameninte cu ancheme făcute fugitiv de organele superioare care pe baza unui raport așa zis motivat secret, să se vadă mutat în alt colt al țării?

Numai cine a fost procuror își poate da seama de neplăcerile avute din cauza politicianismului, care pune mai presus interesele lui decât ale justiției. La procurorii Curților de apel este și mai neexplicabilă neacordarea inamovibilității, pe care o au procurorii dela Curtea de Casație, căci ei fiind înalți magistrați, politica față de ei este mai neputincioasă și mai departe de ei, căci ei fac mai mult biurocrație și știință juridică, la ședințele pentru judecata proceselor la Curțile de apel, neavând în mână nici acțiunea publică ca cei dela tribunale, de care să se teamă cei cu conștiința încărcată și sufletul necurat, cari și-ar încui-pui că procurorii deveniți inamovibili ar putea comite abuzuri. Aceste argumente le găesc nesperioase, deoarece abuzurile s'ar putea comite și de ceilalți magistrați inamovibili; dar în aceste cazuri, nu se găesc destule sancțiuni în legea de organizare judecătorească pentru reprimarea abaterilor?

Odată acordată inamovibilitatea procurorilor la tribunale și Curțile de apel, toți și-ar face cu mai mult curaj datoria, știind că politicianismul este gonit din templul zeiței Temis, iar instituția parchetului ar căștiga, căutând să fie dorită prin înaintări de mulți magistrați ce sunt inamovibili, nu ca azi, când se caută a se scăpa de parchet, sau a se evita a intra în el.

A doua inovație ar putea fi *rotația procurorilor dela tribunale și Curțile de apel*, așa cum a fost proiectul fostului ministru de justiție Iunian, care n'a devenit lege din cauza plecării sale din guvern. În fiecare an s'ar delega din judecătoria de tribunale și Curțile de apel procurori la tribunale și Curțile de apel iar ca prim-procurori la tribunale ar trece președinții de tribunale prin rotație și cu procurorii generali ai Curților de apel, președinții respectivi dela Curte. Această rotație ar aduce mari servicii magistraților ce n'au trecut și prin parchete, căci ar avea și practica parchetelor și în același timp i-ar face oameni de inițiativă, le-ar da curaj, fortându-i să vorbească în public la ședințe, față de justițiabili și avocați, nu numai să se mărginească a-și sufla la ureche părerile lor, asupra soluționării proceselor de judecată.

A treia inovație, ca funcția de procuror general ai Curții de apel să nu mai fie o simplă delegație dată de ministrul de justiție ci să devie un post inamovibil la care ar putea aspira prin înaintare atât consilierii de Curte cât și procurorii Curților de apel, cari sunt egali și în grad și în leafă după legea de organizare judecătorească.

În acest caz, nu s'ar mai putea spune că postul de procuror general este un post politic fiind ales după simpatia ministrului acordată anumitor persoane.

A patra inovație: credem că este o mare lacună în lege, când nu se dă drept și procurorilor din Curtea de apel să fie delegați ca procurori generali după vechime, ci numai consilierilor dela Curtea de apel. După părerea mea, este o absurditate ca procurorii Curților de apel, cari, conform legii de organizare judecătorească sunt egali în leafă și în grad, pot, după lege, ca și consilierii Curților de apel să fie înaintați după un stagiu de 2 ani ca președinți sau primi președinți la Curțile de apel; iar după 4 ani pot fi înaintați chiar la Casație ca procurori sau consilieri și ce este mai ușor, ei nu pot obtine delegația de procuror general, dacă nu sunt consilieri.

Cei mai îndrituiți a fi procurori generali, dacă s'ar mai menține delegațiile în noua reformă judecătorească, ar fi procurorii dela Curți, cari au experiența practică de a conduce un parchet general, decât oricare alt consilier dela Curte care n'a fost niciodată procuror, ivindu-se de cele mai multe ori chestiuni foarte variate, subtile, urgente, grave, unde trebuie ca procurorul să aibă inițiativă, să soluționeze *stante pede*, fără deliberări și amânări de pronunțări.

În sfârșit, ultimele inovațiuni ce ar trebui făcute, ar fi cu privire la memoriile magistraților la sfârșitul anului judecătorec de către șefii lor, conform art. 121 din legea de organizare judecătorească, ce urmează a fi trimise Ministerului Justiției și instanțelor superioare, ca să se facă cu ușile deschise, nu în secret ca acum, pentru ca magistratul să vadă, dacă i s'a comis vreo nedreptate sau răutate din partea șefilor, pentru a-l putea contesta, când nu corespunde adevărului. De asemenea și în privința rapoartelor de inspecție ale organelor de control, — aceste organe să fie obligate a lăsa o copie după procesul-verbal de inspecție, sau a-l trece într'un registru special de inspecțiuni ca la profesori.

În ce privește comisia superioară a magistraturii pentru înaintare, să fie restrânsă numai la membrii Curții de Casație, fără primii președinți ai Curților de apel, căci s'a dovedit mai în toate cazurile de înaintări ale magistraților, că cei ce hotărâse soarta lor sunt cei dela centru, nu primii președinți ai Curților de apel, cari nu pot cunoaște pe magistratul din altă circumscripție a Curții, sau dacă îl cunoaște, numai din svonuri, care de multe ori sunt defavorabile, dacă a avut nenorocul să fie încondeiat de către vreun răuvoitor al lui.

Acestea fiind după modesta mea părere îndreptățile ce s'ar putea aduce legii de organizare judecătorească, magistrații pun toată nădejdea în bună voința d-lui ministru de justiție M. Djuvara, cunoscut în deobște cu multă autoritate morală, energie și valoros jurisconsult, că va îmbrățișa cu toată căldura sufletească dreapta lor cauză, susținând-o față de forurile în drept, ca năzuințele lor să fie transformate în lege, pentru care magistratura îi va rămâne recunoscătoare.

GH. VASILIU

Procuror la Curtea de Apel Cernăuți

Dificultăți în aplicarea practică a articolului 207 din legea Monopolului vânzării spirtului și băuturilor spirtoase

În repetate discuțiuni pe care le-am avut cu privire la aplicarea dispozițiunilor articolului 207 din legea monopolului vânzării spirtului și băuturilor spirtoase, am atras atențiunea asupra dificultăților pe care le va întâmpina în practică Ministerul de Finanțe, care este chemat acum să aplice sancțiuni celor găsiți culpabili.

Mi-am dat seama dela început, că Ministerul nu va putea soluționa toate procesele, cu rapiditatea inflexibilă a instanțelor judecătorești de primul grad.

În advăr se desprinde din complexul numărului prea mare de dosare trimise acestui minister, o stare de dezechilibru care pune pe șeful direcțiunei respective, cu toate efortările laudabile ce le-ar putea face, într'o situațiune de a nu putea sancționa la timp toate abaterile constatate în procesele-verbale cuprinse în aceste dosare.

În adevăr să ne închipuim, că fiecare judecătorie din țară a trimis până acum ministerului prin declinare de competență, câte trei sute de dosare.

Dela cinci sute de judecătorii existente astăzi, s'au adunat la minister aproape 150.000 de dosare. Să ne închipuim iarăși că ministerul poate soluționa pe zi câte treizeci de dosare și că ar lucra trei spte de zile pe an, ceea ce este prea mult, totuși n'ar putea să soluționeze decât nouă mii de dosare anual; așa că pentru cele 150.000 de dosare îi trebuie aproape 15 ani de zile, fără să socotim celelalte dosare pe care le-ar primi în cursul timpului.

De sigur, că partea condamnată are dreptul să facă apel, pentru soluționarea căruia, ținând seamă de termenele îndepărtate ce se dau, mai trec alți vreo doi ani de zile.

Oare cu sistemul acesta se asigură predominanța justiției represive și cu aceasta rigoarea eficacității juridice a pedepsei aplicate?

În afară de aceasta, judecata Ministerului de Finanțe se caracterizează prin procedura secretă, fără a asigura celui învinuit culpabil toate mijloacele de apărare în combaterea procesului-verbal de constatarea faptului.

Considerațiunea această prezintă de fapt o însemnătate deosebită, mai ales în aceste vremuri, când se știe cum concep în mod obișnuit ofiterii de poliție judiciară stabiliți în comunele rurale, dreptul de a constata infracțiunile ce li se dă în sarcină.

Se știe doară că multe din aceste procese-verbale sunt dela început lipsite de acea veracitate proprie, care asigură autoritatea deplină a unui fapt cu adevărat constatat.

În situațiunea aceasta, sistemul consacrat de altfel de o jurisprudență a Înaltei Curți de Casație rămâne un sistem care nu satisface nici echitatea și nici interesul social, care cer de sigur, ca cel nevinovat să nu fie pedepsit.

Cum Statul are interesul de a înlătura toate aceste neajunsuri pe care le semnalăm, va putea îndrepta răul printr-o legiuire nouă asigurând părților în cauză o protecțiune juridică cât mai eficace.

Și cu privire la aceste chestiuni socot că s'ar putea reda competenței judecătorilor de ocoale, modificându-se doar redactarea confuză de până acum a art. 207 din legea menționată mai sus, în așa condițiuni, ca să nu mai fie nicio incertitudine în aplicarea lui.

Până atunci îmi mențin părerea care de altfel este în spiritul multor magistrați, că jurisprudența Înaltei Curți de Casație care a statornicit aplicațiunea, ce se dă astăzi acestui articol nu este nicidecum de esența unei soluțiuni juridice raționale de echitate și de utilitate practică.

CONST. ALEXANDRESCU
Magistrat. Călărași-Ialomița

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. U

Audiența dela 14 Mai 1936

Președinția d-lui D. VOLANSCHI prim-președinte

St. Dinulescu cu Ministerul Justiției

Decizia nr. 106. Dosar nr. 183/935

Neconstituționalitate. Funcționar public. Acțiune publică deschisă contra lui. Suspendarea obligatorie din funcțiune. Nu are drept la salariu. Dispozițiune constituțională. Art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, interpretat prin legea din 1933.

Art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, astfel cum a fost interpretat prin legea din 22 Martie 1933, prevăzând suspendarea obligatorie a funcționarului în timpul judecării acțiunei publice fără plată de salariu, nu contravine nici unui principiu constituțio-

nal, fiindcă dreptul la salariu nu constituie un drept câștigat, ci o creanță contra Statului garantată ca atare de constituție numai în măsura în care acest drept reprezintă echivalentul unui serviciu prestat.

Prin urmare, atunci când funcționarul este pus, prin efectul unei măsuri legale în situațiunea de a sista serviciul pe un interval oarecare de timp, legea îl poate priva de salariu pe acest interval, cum a făcut prin art. 58, spre deosebire de art. 57 care, ca o derogare dela acest principiu, prevede plata salariului în măsura serviciului prestat.

S'a luat în cercetare chestiunea neconstituționalității legii interpretative din 22 Martie 1933, prin care se interpretează art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, motiv invocat de St. Dinulescu în recursul făcut contra deciziei nr. 122 din 1933 a Curții de Apel Craiova s. I-a.

În lipsa recurentului s'a ascultat d-l av. Ulise Vasilescu în combaterea motivelor de neconstituționalitate și d-l procuror general C. Viforeanu în concluziuni pentru respingere.

Curtea,

Având în vedere că prin acțiunea înregistrată la 21 Februarie 1933, St. Dinulescu, prim grefier la Tribunalul Hotin, a chemat în judecată înaintea Curții de Apel Craiova pe Ministerul de Justiție, pentru a fi obligat să-i achite în întregime salariul cu toate accesoriile dela 1 Noemvrie 1932, de când i se refuză a i se mai achita și pe tot timpul cât va dura suspendarea sa din funcțiune;

Că, acțiunea în contencios administrativ fiind respinsă de Curtea de apel ca nefundată, pe temeiul legii interpretative din 22 Martie 1933, reclamantul a făcut recurs pe care Curtea de Casație s. III-a, întemeindu-se pe dispozițiunile aceleiași legi interpretative, la respins și luând act de declarațiunea recurentului că invoacă neconstituționalitatea acestei legi, a trimis dosarul Secțiunilor Unite, spre a judeca chestiunea neconstituționalității.

Văzând motivul de neconstituționalitate astfel formulat :

II. — Neconstituționalitatea legii pentru interpretarea art. 58 din legea pentru statutul funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial nr. 68 din 1933.

Această lege interpretativă a art. 58 din legea pentru Statutul funcționarilor publici este o lege neconstituțională pentru următoarele considerațiuni.

Într'adevăr, legiuitorul constituant prin art. 35 din constituția din 1923, care este identic cu vechiul text al art. 34 din Constituție, a acordat puterii legiuitoare dreptul de a edicta legi cu caracter interpretativ; că aceste legi deși sunt legi noi fac însă parte integrantă din legea veche pe care o interpretează și împreună sunt socotite ca o singură lege și are aplicațiune pentru faptele ce au avut loc anterior promulgării acestei legi noi, însă posterior legii interpretative, cât timp asupra acestor fapte nu a intervenit o decizie definitivă și revocabilă.

Prin urmare, o lege nouă, chiar dacă nu este denumită de legiuitor ca lege interpretativă, are acest caracter atunci când prin dispozițiunile ei legiuitorul strică adevăratul înțeles al dispozițiunilor legii vechi și înlătură inadvertențele, înțeleșurile obscure și dubioase ale lor, înlocuind un text obscur cu unul clar, cu condițiunea însă să nu-i schimbe nimic esențial și să nu adauge nimic la vechea lege, ci numai să lămurească înțelesul ei (Cas. S. U. nr. 41 din 1932 și 3 din 1933).

Or, din cuprinsul legii interpretative, pe care o atacă ca

fiind neconstituțională, rezultă că ea schimbă în totul fundamentul art. 58 din statutul funcționarilor publici și, în afară de aceasta, nu poate avea putere retroactivă cum este vorba de salarii care sunt presupuse ca achitate lunar, ci cel mult în cazul cel mai rău ar putea avea aplicațiune numai la faptele săvârșite și petrecute după promulgarea și apariția ei, nu înainte.

Mai departe dacă am merge și am susține că este adevărat că legiuitorul din 1923 a omis să precizeze dacă suspendarea prevăzută de art. 58 din legea pentru statutul funcționarilor publici este sau nu cu plată de salariu prevăzând acest lucru în art. 57, astfel că era nevoie de a clarifica și situația unui funcționar a cărui suspendare a devenit obligatorie, potrivit art. 58, nu este însă mai puțin adevărat că nu trebuia să dea o interpretare decât numai în această privință și nimic mai mult, pe când prin interpretarea pe care a dat-o prin articolul unic a schimbat cu totul textul art. 58; astfel aliniatul 2 al art. unic prevede că se va achita salariul pe trecut funcționarului achitat de instanțele penale, potrivit art. 20 din statut, care este privitor la reducerea salariului după un concediu mai mare de 3 luni cu 50% și la punerea în disponibilitate, etc., iar în aliniatul III spune că funcționarul achitat de instanțele penale și de comisia disciplinară își păstrează dreptul de a chema în judecată Statul sau instituția de Stat înaintea instanțelor ordinare și dovedind că acțiunea penală a fost o simplă înscenare, în care caz judecata va putea să decidă achitarea integrității salarii pe tot timpul suspendat; că există o anomalie între aceste două aliniate, întru cât în primul echivalează pe funcționarii supuși judecării cu cei care beneficiază de concediu de odihnă sau de boală, iar în al doilea, trimite pe funcționarul deja judecat de comisia disciplinară, unde a putut aduce toate dovezile, pe temeiul cărora a fost achitat, la o nouă judecată în fața căreia se găsește într-o imposibilitate absolută de a administra alte probe și deci de a dovedi înscenarea acțiunii penale; iar, pe de altă parte, starea materială nu-i permite aceasta; că nu se poate concepe o astfel de interpretare a legiuitorului deoarece prin ea se deszice, ori spunând că suspendarea e fără plată de salariu și apoi revenind și spunând că i se poate achita salariul în caz de achitare.

Că, în afară de aceasta, textul articolului interpretativ este în flagrantă contradicție cu textele din legea pentru statutul funcționarilor publici și regulamentul ei, prin aceea că pentru același fapt nu se pot aplica două pedepse, întru cât se opune excepțiunea autorității lucrului judecat, în speță fiind judecat de Comisia disciplinară, prin deciziunea nr. 3 din 18 Iunie 1932, prin care mi s'a aplicat excluderea din serviciu pe patru luni cu pierderea salariului, pedeapsă pe care am ispășit-o, și în situația că voi fi achitat de instanțele represive și trimis din nou înaintea aceleiași comisii a se pronunța asupra reprimirii mele în serviciu, care, fără îndoială că nu mă va reprimi, căci ar însemna să-și înfrângă hotărîrea deja dată, atunci această îndepărtare nu echivalează cu o nouă pedeapsă și atunci cum rămâne cu plata salariului? De sigur că rămâne în punga Statului; or, nu aceasta a fost intenția și spiritul legiuitorului din 1923, care nu a înțeles să aplice funcționarilor numai sancțiuni, ci să le dea și drepturi, și deci, și din acest punct de vedere legea interpretativă este neconstituțională.

Considerând că prin art. 58 din legea statutului funcționarilor publici se prevede că suspendarea din serviciu este obligatorie, când în contra unui funcționar în serviciu s'a deschis acțiune publică pentru unul din faptele pe care textul le menționează;

Considerând că, întru cât acest text de lege nu prevede nimic cu privire la dreptul funcționarului la salariu pe timpul acestei suspendări obligatorii și, întru cât, pe de altă parte aceeași lege prevăzuse prin articolul precedent 57 și o suspendare facultativă în

cursul judecării acțiunii pur disciplinare fără pierderea salariului, s'a născut îndoiala dacă prin *a contrario* suspendarea obligatorie din art. 58 atrage pierderea salariului sau dacă în tăcerea legii, dreptul la salariu subsistă cât timp calitatea de funcționar public nu este retrasă;

Că, din această cauză ivindu-se disensiuni și contradicții în interpretarea art. 58, legiuitorul, prin articolul unic al legii din 22 Martie 1933, a dat pe temeiul dreptului recunoscut lui prin art. 36 din Constituție, sus citatul art. 58 interpretarea în sensul că suspendarea obligatorie din acest articol se face fără plată, de salariu, spre deosebire de suspendarea prevăzută în art. 57, care este cu plata de salariu și numai în caz de achitare penală și disciplinară, funcționarul putând obține o cotă parte, potrivit art. 20;

Considerând că, față de cele mai sus expuse, legea din 22 Martie 1933, având un necontestat caracter interpretativ, ea se consideră ca făcând parte integrantă din textul interpretat, efectul ei suindu-se până în momentul punerii în aplicare a acestui text; că, prin urmare, nefiind vorba de o dispozițiune nouă de lege modificatoare de drepturi, ci de o pură interpretare legală cu efect retroactiv, printr-o asemenea dispozițiune nu se răpește și nici nu se atinge vreun drept al recurentului garantat de constituție;

Considerând că art. 58 din legea statutului funcționarilor publici, astfel cum a fost interpretat prin legea din 22 Martie 1933, prevăzând suspendarea funcționarului în timpul judecării acțiunii publice fără plată de salariu, nu contravine niciunui principiu constituțional, deoarece dreptul de salariu nu constituie un drept câștigat, o creanță contra Statului garantată ca atare de constituție, decât în măsura în care acest drept reprezintă echivalentul unui serviciu prestat;

Că, atunci când funcționarul este pus, prin efectul unei măsuri legale, în situațiunea de a sista serviciul pe un interval de timp oarecare, legea îl poate priva de salariu pe acest interval, astfel cum a făcut prin art. 58 interpretat, spre deosebire de ceea ce a trebuit să prevadă în situațiunea analoagă a art. 57, ca o derogatiune tocmai dela principiul de mai sus, că salariul i se datorește în măsura serviciului prestat.

Că, astfel fiind art. 58 din legea statutului funcționarilor cu interpretarea ce i s'a dat prin legea din 22 Martie 1933, este, sub raportul sistării salariului, constituțional.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 12 Mai 1936

Președenția d lui S. TIPEI, consilier

Danubiana fabrică de zahăr cu Asociația de ameliorațiuni funciare Petroșani Arsache

Decizia nr. 599 Dosar nr. 389/936

Legea conversiunii. Asociațiuni de ameliorări funciare. Beneficiază de legea reglementării datoriilor. Art. 1 și 50 din legea pentru reglementarea datoriilor urbane și agricole din 7 Aprilie 1934. Art. 13 și 14 din legea P. A. R. I. D. din 11 Iulie 1929. Art. 34 din legea persoanelor juridice din 4 Februarie 1924.

Asociațiunile de ameliorațiuni funciare constituite prin legea din 11 Iulie 1929 P. A. R. I. D. fiind persoane juridice de drept privat cu caracter nelucrativ, potrivit art. 1 și 50 din legea pentru lichidarea datoriilor urbane și agricole din 7 Aprilie 1934, beneficiază de asanarea datoriilor.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Danubiana, fabrici și rafinerii de zahăr, în contra deciziei nr. 510 din 1935, dată de Curtea de Apel București s. III-a în proces cu Asociația de ameliorațiuni funciare Petroșani-Arsache.

Văzând motivul I de casare astfel formulat :

I. — Violarea art. 1 și 50 din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934; violarea art. 1 și 34 din legea persoanelor juridice din 4 Februarie 1935; violarea art. 14 și 34 din legea P. A. R. I. D. din 11 Iulie 1929, rea aplicațiune a legii lichidării datorilor agricole, denaturare, omisiune esențială, eroare grosieră de fapt.

Greșit instanța de fond consideră asociația de ameliorațiuni funciare Petroșani-Arsache ca fiind o persoană juridică de drept privat cu scop nelucrativ în spiritul art. 1 din legea lichidării datorilor agricole și urbane când examinarea structurii juridice a acestei asociațiuni acuză caracterul de persoană juridică de drept public. Într-adevăr asociațiunile de ameliorațiuni funciare fiind constituite în baza legii P. A. R. I. D.-ului din 11 Iulie 1929, sunt supuse în totul regimului legal instituit de acea lege; urmează de aci ca ele să îmbrace forma juridică pe care legiuitorul a înțeles să le-o dea în conformitate cu art. 14 și 34 din lege. Or, regimul legal instituit prin această lege este cu totul altul decât regimul persoanelor juridice din 4 Februarie 1924. Legiuitorul din 7 Aprilie 1934 a înțeles să admită la beneficiul art. 1 numai persoanele juridice de drept privat care sunt cărmuite de legea persoanelor juridice (în acest sens decizia Înaltei Curți de Cas. s. I-a nr. 544 din 20 Martie 1935).

Dacă examinăm structura juridică pe care o au aceste asociațiuni de ameliorațiuni funciare, astfel cum ea a fost constituită prin legea P. A. R. I. D. din 11 Iulie 1929, constatăm că aceste asociațiuni își trag existența din inițiativa Statului, care prin Ministerul Agriculturii le-a dat un caracter obligatoriu, toți proprietarii din regiunea inundabilă făcând parte din ele chiar în contra voinței lor. Caracterul lor de persoane juridice de drept public rezultă, pe de altă parte, din puterile care le sunt octroyate. Într-adevăr Statul în interesul general al economiei naționale a găsit că pentru a reda țării zeci de mij de hectare, erii inundabile, printr-o asanare rațională, este indispensabil să se creeze aceste asociațiuni, cărora le-a delegat o parte din drepturile sale regaliene în vederea scopului ce trebuie să urmărească și anume acela de a executa toate lucrările de îndiguire și ameliorare necesare asanării acestor terenuri.

Scrutând aceste drepturi, vedem că asociațiile se pot constitui ca majoritatea voturilor proprietarilor de terenuri în contra voinței minorității (art. 18); că aceste asociațiuni au dreptul exorbitant de expropriere a terenurilor necesare lucrărilor de îndiguire și de ameliorațiune în care scop se pot folosi ca și statul de legea exproprierei, deoarece acestea au fost considerate de legiuitor ca fiind de utilitate publică (art. 38—43). Aceste asociațiuni mai au dreptul să perceapă taxe și să supună pe membri lor la diverse contribuțiuni cari vor fi încasate asemenea impozitelor în baza legii de urmărire a veniturilor Statului (art. 54—58); ele au și dreptul de poliție judiciară deoarece contravențiunile la legea P. A. R. I. D. vor putea fi constatate de personalul de supraveghere a acestor asociațiuni, care va primi jurământul acestui personal, procesele-verbale dresate cu această ocazie făcând proba în justiție până la înscrierea în fals (art. 113).

Fată de această caracterizare, concluzia firească nu poate fi decât în sensul că aceste asociațiuni sunt persoane juridice de drept public.

Instanța de fond omite a examina toate aceste caracterizări de drept, mărginindu-se să înregistreze concluzia părții adverse că această asociație s'a constituit din inițiativa membrilor săi și nu din aceea a statului, fără a verifica situația de

fapt. În art. 2 din statutele asociației se poate vedea însă că ea nu s'a alcătuit prin voința membrilor săi ci în conformitate cu art. 34 din legea P. A. R. I. D.-ului din 1929 și că prin urmare își deține personalitatea juridică pe baza acestei legi.

În consecință această asociație n'a înțeles niciun moment să renunțe la privilegiile pe care legea P. A. R. I. D.-ului i le-a acordat și beneficiind de aceste privilegii urmează să dobândească și caracterizarea juridică pe care legea i-a dat-o. Ea n'a înțeles astfel niciodată să se supună regimului legii persoanelor juridice, singurul criteriu care este hotărîtor în speță.

Instanța de fond comite astfel o eroare grosieră de fapt făcând și o rea aplicațiune a legii lichidării datorilor agricole și a legii persoanelor juridice.

Instanța de fond săvârșește și o omisiune esențială, căci omite a se pronunța asupra unui mijloc de apărare esențial în privința caracterului lucrativ al scopului urmărit de Asociația Petroșani-Arsache.

Chiar dacă prin imposibil ar fi să considerăm această asociație ca o persoană juridică de drept privat, ea nu poate beneficia de dispozițiunile art. 1 din legea din 7 Aprilie 1934, deoarece scopul ce mărește este eminent lucrativ.

Art. 31 din legea persoanelor juridice arată că scopul asociațiilor supuse ei trebuie să fie ideal sau să corespundă intereselor personale nepatrimoniale ale asociației. Dacă examinăm însă scopul asociației Petroșani-Arsache, vedem dimpotrivă că el consistă în amenajarea terenurilor inundabile, adică în creșterea unei plus valute patrimoniului proprietarilor asociației. Scopul lucrativ este astfel evident, mai ales că el a constituit și justificarea votărei legii P. A. R. I. D., după cum se poate vedea din debaterile parlamentare. Instanța de fond nici nu discută această chestiune, deși ea a fost dezvoltată în scris și oral comitând astfel o omisiune esențială, violând totodată art. 1 din legea din 7 Aprilie 1934 și art. 34 din legea persoanelor juridice.

Instanța de fond face o greșită aplicațiune a legii lichidării datorilor agricole, căci în ipoteza că asociațiile de ameliorațiuni funciare au a fi considerate persoane juridice de drept privat urma să li se aplice art. 50 din sus zisa lege, care permite sindicatelor agricole să ceară reducerea datorilor lor în raport cu pierderile suferite prin legea asanării, cerere care trebuia să fie introdusă în conformitate cu legea din 20 Aprilie 1935, în termen de trei luni dela această dată. Instanța de fond dacă făcea aplicațiunea acestui articol ar fi constatat că asociația Malul Roș n'a făcut o asemenea cerere în termenul de drept și ar fi hotărît astfel decăderea ei din beneficiul legii asanării.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs Curtea de apel reformând sentința nr. 896 din 1935 a Tribunalului Ilfov s. I-a, a respins acțiunea prin care recurenta Danubiana, fabrici și rafinerii de zahăr, societate anon. română cu sediul în București, cerea să se constate că intimata Asociațiunea de Ameliorațiuni Funciare Petroșani-Arsache nu beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datorilor din 7 Aprilie 1934, fiindcă este persoană juridică de drept public.

Pentru a da această soluțiune, Curtea de apel constată și motivează că pentru ca o societate juridică să poată fi considerată că are caracter de drept public, trebuie ca însăși legea să o creeze, căci dacă Societatea este creiată în baza unei legi însă de particulari, caracterul ei juridic este de drept privat; că în speță intimata, dacă este creiată în virtutea art. 14 din legea P. A. R. I. D. care prevede că proprietarii terenului din fiecare unitate naturală, indicată în planul general de ameliorațiuni, pot fi îndatorați a se constitui în asociațiuni de ameliorare, nu este însă creiată prin lege, ci de particulari, adică de proprietari de

terenuri inundabile, așa că nu poate îmbrăca decât caracterul unei persoane juridice de drept privat cu scop nelucrativ; că nici interesul obștesc nu poate fi invocat pentru a putea imprima intimitatei caracterul de persoană juridică de drept public, deoarece această asociațiune este creată în primul rând în interesul proprietarilor cari au înființat-o și numai în mod indirect și îndepărtat din punct de vedere economic ar putea să privească și interesul obștesc, ceea ce însă nu este suficient pentru a-i putea atribui caracterul de persoană juridică de drept public; că, dar intimația beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor;

Având în vedere că prin motivul I de casare se impune Curții de apel că ar fi violat art. 1 și 50 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, art. 1 și 34 din legea persoanelor juridice, art. 19 și 34 din legea P. A. R. I. D. din 11 Iulie 1929 și ar fi comis o omisiune esențială și o eroare grosieră de fapt prin aceea că a considerat pe intimată ca fiind persoană juridică de drept privat cu scop nelucrativ și a admis ca să beneficieze de dispozițiunile de favoare din legea pentru lichidarea datoriilor, deși asociațiunile de categoria intimatei își trag existența din inițiativa Statului, care a obligat pe toți proprietarii din regiunile inundabile respective să facă parte din aceste asociațiuni chiar în contra voinței lor; deși aceste asociațiuni au drepturi pe cari numai statul le poate avea și deși personalitatea lor juridică decurge din lege, iar nu din adoptarea formalităților prevăzute de legea persoanelor juridice; apoi prin aceea că nici n'a examinat toate aceste chestiuni și n'a avut în vedere faptul că scopul intimatei este lucrativ și că nu s'a conformat nici dispozițiunilor, art. 50 din legea lichidării datoriilor;

Considerând că art. 1 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, prevăzând că de dispozițiunile ei beneficiază numai persoanele juridice de drept privat cu scop nelucrativ, este de cercetat dacă asociația intimată are acest caracter, așa cum constată Curtea de apel, sau este o persoană juridică de drept public, cum prelinde recurentul;

Considerând că, după cum rezultă din art. 1 al legii persoanelor juridice, deosebirea între persoanele juridice de drept public și cele de drept privat constă în aceea că, pe când primele sunt create direct de lege cele din urmă sunt create de particulari în baza legii;

Că în speță fiind constant că asociațiunea intimată, deși înființată în baza art. 14 din legea P. A. R. I. D. care prevede că proprietarii pot fi obligați să se constituie în asociațiuni de ameliorare, ea este însă înființată de particulari și anume de proprietarii terenurilor inundabile indicați în tabloul prevăzut în statutul asociației și deci trebuie considerată ca persoană juridică de drept privat;

Considerând că intimația nu poate fi considerată ca având caracter public nici în baza principiului general că sunt persoane juridice de drept public acelea care urmăresc vreun interes obștesc, deoarece Curtea de apel a constatat în fapt că asociațiunea intimată a fost creată în primul rând în interesul proprietarilor cari o constituiesc și numai în mod indirect și îndepărtat din punct de vedere economic ar putea să privească și interesul obștesc, iar această constatare exactă în fapt și neatacată pentru denaturare scapă cenzurei Curții de Casație;

Considerând că nici faptul că legea acordă asociațiunii intimate anumite drepturi pe cari le au numai organele de Stat nu poate schimba caracterul acesteia

de persoană juridică de drept privat pe care l-a dobândit prin înființarea ei de către particulari;

Considerând că instanța de apel a cercetat dacă intimația întrunește și a doua condiție cerută pentru a beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor și a constatat că în adevăr scopul intimatei este nelucrativ, constatare exactă în fapt, deoarece asociația nu urmărește decât ameliorarea proprietăților membrilor cari o comun, iar nu fructificarea unui capital pus de ei în comun; că asociația n'are nici caracterul de sindicat agricol în sensul prevăzut de art. 50 din legea pentru lichidarea datoriilor și deci nu poate fi vorba de violarea acestui text de lege;

Că dar toate criticile aduse deciziei Curții de apel prin motivul I de casare nu sunt întemeiate.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 8 Mai 1936

Prezidenția d-lui N. STĂNILĂ, consilier

Fireștean Ion cu Mihail Boca

Deciziunea civilă nr. 932 Dosar nr. 664/934

Sechestrul. Unele de tâmplărie. Meseriaș care nu are brevet. Ele nu pot fi urmărite sau sechestrate. Art. 2 din Novela execuțională din 1908 din Ardeal.

Art. 2 din Novela execuțională din 1908, aplicabilă în Transilvania, dispune că nu pot fi urmărite instrumentele sau uneltele necesare exercitării unei meserii. Intenția legiuitorului a fost de a nu lipsi pe urmărit, pe cale de execuție, de un instrument sau unealtă care constituie un mijloc de a-și câștiga existența, chiar dacă pentru exercitiul acestei meserii ce o practică, nu are brevetul necesar.

Prin urmărire, când instanța de fond admite sechestrarea uneltelor de tâmplărie ale unui meseriaș tâmplar pe motivul că el nu are brevet de meseriaș, violează textul de lege citat mai sus.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Fireștean Ion în contra încheierei nr. Ga 2709. 7. 1933 a Tribunalului Năsăud;

Având în vedere că din actele dela dosar se constată că în cauza execuțională pornită de Mihail Boca împotriva lui Ion Fireștean pentru 12.897 lei și accesorii, urmăritul a făcut contestație în contra procesului-verbal prin care s'a sechestrat diferite unelte de tâmplărie;

Că Judecătoria Rurală Rodna prin încheierea nr. C. 3465 din 1933 din 10 Octomvrie 1933, respingând ca nefondată contestația, urmăritul a declarat apel, pe care Tribunalul Năsăud l'a respins ca neîntemeiat prin sentința nr. Ga 279. 7. 1933;

Că pentru a respinge apelul și a menține sechestrul, tribunalul argumentează că susținerea urmăritului că lucrările sechestrate îi erau necesare pentru practica meseriei este neîntemeiat, întru cât contestatorul nu are brevet de meseriaș; că în ceea ce privește motivul bazat pe legea conversiunii este de asemeni nefondat, urmăritul neconformându-se art. 15 din legea conversiunii datoriilor, agricole și urbane din 14 Aprilie 1933;

Că în contra sentinței de mai sus, contestatorul urmărit a făcut recursul de față;

Văzând că primul motiv de casare recurentul susține că tribunalul încuviințând sechestrarea uneltelor sale pe consideratia că neavând diploma nu poate fi

privit ca meseriaș, a violat prin această dispoziție art. 2 din legea execuțională.

Considerând că art. 2 al Novelei de execuție din 1908 dispune că sunt scutite de urmărire instrumentele și uneltele necesare exercitării unei meserii;

Că intenția legiuitorului fiind de a nu lipsi pe urmărit, prin execuție, de un mijloc de trai se bucură de dispozițiile acestui text oricând în afară de alte eventuale îndeletniciri, practică o meserie în scopul de a-și asigura existența, chiar dacă pentru exercitiul acelei meserii nu are brevetul necesar;

Că așa fiind și într-un cânt în speță, prin încheierea supusă recursului, tribunalul a decis altfel prin aceasta a violat dispozițiile textului citat mai sus și prin consecință a pronunțat o hotărâre casabilă;

Că dar, fără a mai cerceta inutil motivul 2 de casare deoarece sub acest raport părțile au a se conforma legii de lichidare a datoriilor agricole din 7 Aprilie 1934, urmează a admite recursul, a casa încheierea atacată și a trimite cauza, aleeași instanțe pentru a proceda la o nouă judecată;

Pentru aceste motive Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE S. I.-a

Audiența dela 27 Mai 1936

Președinția d-lui D. VOLANSCHI Prim Președinte

Ștefan Dinulescu cu Ministerul de Justiție

Decizia nr. 995 Dosar nr. 2697/933

Funcționar public. Acțiune disciplinară. Funcționar judecătoresc. Trimiterea lui în judecată numai pe baza cercetărilor penale făcute de judecătorul de instrucție fără o cercetare disciplinară prealabilă. Nulitatea judecății disciplinare. Art. 279 și 280 din legea de organizare judecătorească, art. 57—58 din legea statutului funcționarilor publici și art. 97 din regulamentul acesteia.

Art. 279 din legea de organizare judecătorească vorbind de formalitățile ce trebuiesc îndeplinite cu ocazia unei judecăți disciplinare a unui funcționar judecătoresc, prevede că ministerul sau șeful autorității va ordona facerea unei cercetări prealabile, la care cercetare trebuie ascultat și funcționarul învinuit și martorii propuși. Aceste norme de procedură în materie disciplinară sunt de ordine publică și esențiale, iar neîndeplinirea lor atrage nulitatea judecății disciplinare. Aceste norme fiind referitoare la o materie specială, sunt de strictă interpretare și nu pot fi înlocuite prin analogie cu alte formalități similare îndeplinite cu altă ocaziune și în alte materii, decât cea disciplinară.

Prin urmare, când un funcționar judecătoresc este trimis în judecata comisiei disciplinare numai pe baza actelor de cercetare penală făcută de judecătorul de instrucție, și Curtea de apel decide că o astfel de trimitere este legală violează art. 279 din legea de organizare judecătorească.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat recurentul prin d-l avocat J. Vermeulen și intimatul prin d-l avocat Ulise Vasilescu.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ștefan Dinulescu contra deciziei Curții de Apel Craiova s. I-a nr. 151 din 1933, dată în proces cu Ministerul Justiției;

Având în vedere că, din această decizie se constată că, în urma unei anchete ordonate de Ministerul de Justiție și efectuată de inspectorul judecătoresc al Curții de Apel Cernăuți, a fost sezizat procurorul Tri-

bunalului Hotin să facă cercetări penale asupra lui Ștefan Dinulescu primul grefier al Tribunalului Hotin, pentru anumite fapte incorecte; că odată cu această Ministerul Justiției a dispus suspendarea din serviciu a lui Dinulescu, pe baza art. 57 din legea statutului funcționarilor publici și a sezizat și pe președintele Tribunalului Hotin ca să trimeată pe numitul prim-grefier în judecata comisiei disciplinare, care comisiune prin deciziunea nr. 3 din 1932 a avizat a i se aplica pedeapsa excluderii din serviciu pe timp de 4 luni, cu pierderea salariului; că posterior acestei pedepse, constatându-se în sarcina lui Dinulescu un fapt nou penal și anume că a falsificat semnătura unui judecător al tribunalului, pentru acest fapt judecătorul de instrucție a dat ordonanța de urmărire și fiind încunostăințat despre aceasta și președintele tribunalului, de către parchet, d-sa a trimis cazul în cercetarea comisiei disciplinare; că Ministerul de Justiție fiind și el încunostăințat despre procedarea președintelui a confirmat măsura luată de președintele tribuaulului, iar comisiunea de disciplinară, prin decizia nr. 5 din 1933, a avizat să i se aplice funcționarului învinuit pedeapsa punerii în disponibilitate; că pe baza acestui aviz, ministerul, prin decretul regal nr. 1490 din 1933, a pus în disponibilitate pe Ștefan Dinulescu; că împotriva acestui decret regal Dinulescu a făcut acțiune în contencios, care i-a fost respinsă de Curtea de Apel Craiova s. I-a prin decizia nr. 151 din 1933;

Că, pentru a da această soluțiune Curtea motivează, în legătură cu motivele de casare deduse în judecata completului de divergență, că măsura prevăzută de art. 53 din legea statutului funcționarilor publici și art. 279 din legea de organizare judecătorească, de a se face o cercetare prealabilă înainte ca funcționarul să fie trimis în judecata disciplinară, privește situațiunea obișnuită când în contra unui funcționar nu s'a făcut o anchetă judecătorească; or în speță Dinulescu a fost cercetat de judecătorul de instrucție în prezența parchetului și cu luarea declarațiilor magistraților tribunalului; în consecință Curtea conchide că din acest punct de vedere decretul regal de punere în disponibilitate nu este lovit de nulitate; de asemenea Curtea constată că decretul regal este legal și în ce privește felul trimiterii reclamantului în judecata comisiei disciplinare;

Având în vedere că în contra acestei soluțiuni a Curții de Apel Ștefan Dinulescu a formulat motivele I și III de casare deduse în divergență;

Având în vedere că, în combaterea acestor motive, d-l procuror general a susținut, în primul rând, că recursul este lipsit de interes, deoarece dacă recurentul va fi condamnat în penal, atunci suspendarea sa s'ar fi transformat de drept în destituire, iar dacă va fi achitat, el nu va putea fi reprimit în serviciu decât dacă se va aviza în acest sens de către comisiunea disciplinară;

Considerând că este adevărat că legea statutului funcționarilor publici prevede prin art. 58 că atunci când un funcționar public a fost condamnat definitiv în penal pentru vreuna din crimele sau delictelor enumerate de acest text, suspendarea obligatorie din serviciu a funcționarului se transformă de drept în destituire, iar dacă va fi achitat, se va aduce cazul înaintea comisiei disciplinare, care se va pronunța dacă funcționarul poate sau nu fi reprimit în serviciu;

Considerând însă că din aceste dispozițiuni legale nu se poate trage concluziunea că recursul în speță ar fi lipsit de interes;

Că în adevăr, din însuși art. 58 citat mai sus rezultă

că dacă decretul regal de punere în disponibilitate a recurentului Dinulescu va fi anulat de Înalta Curte și dacă ulterior recurentul va fi achitat de instanțele penale, atuncia el are posibilitatea, ca pe baza avizului conform al comisiei disciplinare, să poată fi reprimat imediat în serviciu; că această reprimare implică în sine o continuare în serviciu, din care decurg și toate drepturile aferente funcțiunii sale;

Că nu tot aceeași situație o are recurentul în cazul de față când este pus în disponibilitate, deoarece art. 56 din legea statutului funcționarilor publici nu-i acordă dreptul de a fi reprimat în serviciu decât după trecerea a doi ani dela data lăsării în disponibilitate și în clasa cea mai de jos a funcțiunii ce a avut;

Că dar față de cele expuse urmează a se decide că recurentul are tot interesul de a susține recursul prin care ținde să anuleze decretul regal de punere în disponibilitate, astfel că prima obiecțiune a d-lui procuror general este nefondată;

Având în vedere în al doilea rând că s'a mai obiectat de d-l procuror general că recurentul a fost citat înaintea comisiei disciplinare, însă nu s'a prezentat la judecată, ci a trimis un memoriu scris, în apărare; că întru cât în acest memoriu n'a invocat niciuna din chestiunile cuprinse în motivele I și III de casare, asemenea chestiuni nu pot fi deduse pentru prima oară în recurs, ele nefiind de ordine publică;

Considerând că atât chestiunea din primul motiv de casare cu privire la ilegalitatea decretului regal de punere în disponibilitate, pe motiv că recurentul a fost trimis înaintea comisiei disciplinare pe baza cercetărilor penale făcute de judecătorul de instrucție fără ordonarea unei cercetări disciplinare, cum cere art. 51—58 din legea statutului funcționarilor publici, cât și chestiunea din motivul III de casare, referitoare la ilegalitatea trimiterii recurentului înaintea comisiei disciplinare de către președintele tribunalului fără respectarea dispozițiilor art. 98 din Statut, sunt chestiuni referitoare la procedura ce trebuia urmată în materie disciplinară;

Considerând că toate normele în asemenea materie sunt instituite de legiuitor, pe de o parte, în interesul administrațiunii publice, iar pe de alta, ele fiind săvârșite funcționarilor o garanție de stabilitate în funcțiune, punându-i la adăpostul oricărei judecăți disciplinare arbitrare;

Că dar normele stabilite de legiuitor în materie disciplinară, având de scop, în primul rând, așezarea serviciilor publice pe temelii mai solide, prin organizarea unui corp funcționăresc pregătit și liberat de arbitrarul administrativ, asemenea norme sunt de ordine publică, iar nerespectarea lor poate fi invocată în fața oricărei instanțe, chiar și din oficiu, partea neputând renunța la ele prin achiesare cum se pretinde în speță;

Că așa fiind a doua obiecțiune a d-lui procuror general este și ea nefondată.

În fond,

Asupra motivului I de casare în cuprinsul următor:

Violare de lege, exces de putere, confuziune și eroare grosieră de drept.

Am susținut atât în scris prin acțiunea introductivă de instanță, cât și oral înaintea Curții de Apel Craiova, că decretul regal a cărui anulare am cerut-o și o cer fiind bazat pe decizia comisiei disciplinare a Tribunalului Hotin nr. 5 din 1933, dos. nr. 6844 din 1932, și care ambele formând un tot indivizibil și prin care mi s'a aplicat pedeapsa punerii în disponibilitate pentru un pretins fals ce ar fi fost săvârșit în persoana d-lui supleant al Trib. Hotin, Grig. Zeienin, sunt nuie

și inexistente pentru motivele că însăși decizia comisiei disciplinare care formează baza acestui decret regal este nulă și inexistentă întru cât a fost pronunțată de comisia disciplinară a Tribunalului Hotin, cu nerespectarea, călcarea și violarea dispozițiilor din art. 279, 280 din legea de organizare judecătorească, art. 53 din statutul funcționarilor publici și art. 97 din regulamentul acestei legi, aplicabile în materie disciplinară și care prevăd în mod expres și cer în mod imperativ îndeplinirea anumitor formalități și anume: art. 280 din legea de organizare judecătorească că procedura și pedepsele disciplinare înaintea comisiei disciplinare sunt cele prevăzute sub Cap. V din statut și Cap. III din regulamentul lui, adică normele de sub art. 51—58, inclusiv din statut și 91—112 inclusiv, iar art. 279 din legea de organizare judecătorească, 53 din statut și 97 din regulament că: ministrul sau șeful autorității care cunoaște în orice mod vina vreunui funcționar, este obligat să ordone o cercetare prealabilă, însărcinând cu aceasta pe un funcționar mai mare decât funcționarul în cauză, iar la cercetarea pe care acesta o va face, trebuie să asculte și pe funcționarul învinuit și martor în cauză luându-le cu această ocaziune a cercetării declarațiuni, etc.

Cu un cuvânt, dispozițiunile acestor texte de lege ce am invocat au fost edictate de legiuitor, în scopul garantării drepturilor de apărare ale funcționarilor și pentru ca aceștia să aibă puțința de a se apăra de învinuirile ce li se aduc; prin declarații scrise, în care pot invoca și martori care urmează să fie ascultați de anchetatori, pot depune acte, pot arăta diverse considerațiuni, cari chiar dacă nu i-ar justifica în totul învinuirile, în orice caz le-ar atenua și în sfârșit o asemenea anchetă contradictorie să poată da comisiei disciplinare care este independentă de cea penală o cât mai completă convingere, ceea ce în cazul meu nu s'a făcut și dovada cea mai palpabilă este că din dosarul comisiei disciplinare a Tribunalului Hotin nr. 6844 din 1932, atașat la dosarul acțiunii cât și din însuși cuprinsul deciziei disciplinare nr. 5 din 1933, care a format baza decretului regal, pentru punerea mea în disponibilitate, rezultă fără nicio umbră de îndoială, că în cauză nu s'a făcut nicio anchetă sau cercetare prealabilă cu caracter disciplinar, cu care ocazie să fi fost și eu ascultat spre a-mi putea propune dovezile mele în apărare, după cum prevăd în mod expres și cer în mod imperativ a se îndeplini textele mai sus invocate, iar anchetatorul este obligat a depune serviciului respectiv un raport scris care va cuprinde atât mersul cercetărilor cât și concluziunile sale asupra temeiniciei sau neseriozității acțiunii, ci din contra din dosarul comisiei disciplinare rezultă că am fost trimis în judecata comisiei disciplinare printr-o simplă rezoluție a d-lui președinte al Tribunalului Hotin, pusă pe adresa ce i s'a făcut de parchetul acestui tribunal sub nr. 8426 din 29 Septembrie 1932, înregistrată de Tribunalul Hotin sub nr. 45.507 din 22 Decembrie 1932, adică după 2 luni și 23 zile, prin care îi comunică că prin ordonanța definitivă nr. 110 din 1932 am fost trimis în judecata comisiei disciplinare pentru faptul de fals art. 125 cod penal și care rezoluție cuprinde: se va trimite în judecata comisiei disciplinare conform adresei Ministerului de Justiție nr. 69.528 și circulărei nr. 129.031 și a prezentei adrese, fără să se mai îndeplinească formalitățile cerute de legiuitor în mod imperativ prin arătatele texte de lege pe care le-am invocat.

Curtea de Apel Craiova în majoritate, pentru a-mi respinge ca nefondat acest prim motiv al acțiunii mele, după ce constată și recunoaște că cele susținute de noi sunt într-adevăr prevăzute de textele de lege ce am invocat și că în fapt nu s'au respectat, însă argumentează prin considerentele deciziei sale că aceste formalități privesc situațiunea obișnuită când în contra unui funcționar nu s'a făcut o anchetă judecătorească, cum ar fi fost în cazul meu, când s'a făcut o instrucțiune penală de către d. judecător de instrucție sub prezența parchetului și controlul camerei de punere sub acuzare și că deci nu ar mai fi fost nevoie de o anchetă prealabilă administrativă. Comisia discipli-

nară putând pe baza examinării dosarului instrucției penale să mă judece disciplinar, după cum a și procedat, fără să mai fi fost nevoie a se mai îndeplini formalitățile prescise de textele de lege ce am invocat ca fiind violate.

Or din această motivare a Curții de Apel Craiova, rezultă că deși ea constată și recunoaște că înainte de a fi fost judecat de comisia disciplinară, nu mi s'a făcut o anchetă prealabilă disciplinară, cum prevăd în mod expres și cer în mod imperativ textele ce am invocat, însă ea face o mare confuziune și o eroare grosieră de drept, când îl substitue instrucția penală făcută de d. jude instructor, pentru instruirea faptului penal, după procedura și normele dreptului comun, cu instrucția administrativă, care se face după procedura ei specială, fiind vorba de o acțiune disciplinară care este distinctă și independentă de cea penală și care se face cu respectarea și îndeplinirea formalităților prevăzute de textele arătate mai sus în legea de organizare judecătorească, statutul funcționarilor publici și regulamentul lui, întru cât sunt cerute în mod imperativ de legiuitor, dat fiind că ele sunt garanția drepturilor funcționarilor publici și prin urmare oricât de vinovat am presupune că am fost eu, totuși nu se poate admite călcarea care este evidentă a acestor texte de lege și deci socotim că motivul invocat este fondat și că, Curtea de Apel Craiova în majoritate, când mi-a respins acest prim motiv al acțiunii mele, a comis un exces de putere cu violarea art. 279, 280 din legea organizării judecătorești, art. 53 din statutul funcționarilor publici și art. 97 din regulamentul statutului funcționarilor, făcând în același timp și o confuziune între instrucția penală cu instrucția administrativă, printr-o eroare grosieră de drept.

Având în vedere că chestiunea care se deduce prin acest motiv de casare și care trebuie tranșată în complect de divergență este aceea de a se ști dacă recurentul putea fi trimis înaintea comisiei disciplinare numai pe baza actelor și cercetărilor penale făcute de judecătorul de instrucție sau trebuia în prealabil îndeplinite pe cale administrativă formalitățile prevăzute de art. 279 și 280 din legea de organizare judecătorească, și art. 54-58 din legea statutului funcționarilor publici și art. 97 din regulamentul acestor legi;

Având în vedere că în speță este stabilit de Curtea de Apel că recurentul era funcționar judecătorească și a fost judecat de comisiunea disciplinară, fără o cercetare disciplinară prealabilă și numai pe baza cercetărilor penale făcute de judecătorul de instrucție;

Considerând că art. 279 din legea de organizare judecătorească vorbind de formalitățile ce trebuiesc îndeplinite, cu ocaziunea judecării disciplinare a unui funcționar judecătorească, prevede că ministerul sau șeful autorității seizesat în orice mod asupra vinei unui asemenea funcționar, va ordona facerea unei cercetări prealabile de către un magistrat sau de primul grefier, sau în lipsa acestuia de un grefier, când învinutul este mai mic în grad decât acesta; la cercetare trebuie ascultat și funcționarul învinuit și martorii propuși;

Considerând că — precum s'a arătat mai sus — aceste norme de procedură în materie disciplinară sunt de ordine publică și esențiale, astfel că fără îndeplinirea lor judecata disciplinară este lovită de o nulitate absolută;

Că aceste norme fiind referitoare la o materie specială, ele sunt de strictă interpretare și nu pot fi înlocuite prin analogie de alte formalități similare îndeplinite cu altă ocaziune și în altă materie, în afară de cea disciplinară;

Considerând că la lumina principiilor de mai sus, urmează a se decide în speță, că întru cât recurentul a fost trimis în judecata comisiei disciplinare și a fost judecat fără să se fi ordonat o cercetare preala-

bilă la care să fi fost ascultat și el, o asemenea judecată este nulă de drept, fiind făcută fără respectarea cerințelor legale, cerințe cari nu puteau fi înlocuite prin cercetările făcute în penal de judecătorul de instrucție;

Că așa fiind și întru cât Curtea de Apel Craiova a decis contrariul, prin aceasta a violat dispozițiunile art. 279 citat, comițând și un exces de putere;

Că dar motivul I de casare este fondat, iar recursul cată a fi admis și a se casa decizia Curții de Apel, numai pentru aceste considerațiuni, fiind inutil a se mai cerceta și motivul III, iar în fond, tot pentru considerațiunile expuse mai sus, a se admite acțiunea în contencios introdusă de Ștefan Dinulescu, a se anula ca ilegal decretul regal nr. 1490 din 1933 și în consecință a fi invitat Ministerul Justiției a repune pe recurent în situațiunea de suspendare obligatorie în care se găsea la data emiterii numitului decret regal.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, casează, iar în fond admite acțiunea în contencios, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S III-a

Audiența dela 23 Iunie 1936

Președinția d lui D. G. LUPU, Președinte

I. Vlădescu, cerere de strămutare

Decizia nr. 1195 Dosar nr 1625/936

Acțiune disciplinară. Conferențiar universitar. Cerere de strămutare adresată Inaltei Curți de Casație. Inadmisibilitate. Rațiune, Art. 67 din legea pentru organizarea învățământului universitar și art. 126 din regulamentul corpului didactic universitar.

Potrivit art. 67 din legea pentru organizarea învățământului universitar și art. 126 din regulamentul corpului didactic universitar, cu toată autonomia universitară, în materie disciplinară, legiuitorul a menținut sistemul consacrat de statutul funcționarilor publici și alte legi speciale, după care, deciziunile comisiunilor disciplinare ale Facultăților constituind simple avize și nu acte jurisdicționale executorii prin ele înșile, nu pot face obiectul unei cereri de strămutare.

S'a luat în cercetare cererea făcută de Ion Vlădescu de a i se strămuta procesul disciplinar dela Comisiunea de disciplină a Facultății de Litere și Filosofie de pe lângă Universitatea din București, la oricare altă Universitate din țară.

S'au prezentat petiționarul personal, asistat de d-l av. Istrăte Micescu, Facultatea de Litere și Filosofie prin Decan, d-l prof. Rădulescu-Motru, asistat de d-l av. Mircea Djuvara și Universitatea din București prin d-l av. Mihail Antonescu.

D-nii avocați Djuvara și Antonescu susțin inadmisibilitatea cererii de strămutare pe baza legii și regulamentul învățământului universitar, întru cât comisiunile de disciplină dau simple avize, care au caracterul de acte preparatoare ale actului administrativ de autoritate care se pronunță numai de ministru și care este susceptibil a fi atacat în contencios administrativ.

D-l avocat Istrăte Micescu susține admisibilitatea cererii de strămutare, întru cât datorită autonomiei universitare, Comisiunile de disciplină de pe lângă Universități dau hotărâri de judecată și nu avize; aceste hotărâri sunt susceptibile de acțiuni în contencios; în aceste cazuri, comisiunea hotărăște și ministerul avizează. Fiind deci vorba de hotărâri judecătorești de care se leagă ideea de strămutare, cererea este admisibilă.

Curtea,

Asupra incidentului de inadmisibilitate a cererii de strămutare de față :

Având în vedere că I. Vlădescu, conferențiar la Universitatea din București, a cerut strămütarea procesului său disciplinar pendinte în fața Comisiunii de judecată de pe lângă Facultatea de Litere și Filosofie din București, la oricare altă Universitate din țară;

Că în sprijinul admisibilității acestei cereri, petiționarul a susținut că hotărârile acestor comisii disciplinare au caracterul unor adevărate hotărâri jurisdicționale; că fiind vorba deci de judecată, suspiciunea este posibilă și cererea de strămütare admisibilă;

Că atât Universitatea din București cât și Facultatea de Litere și Filosofie au susținut că cererea de strămütare este inadmisibilă, deoarece comisunile de judecată nu pronunță hotărâri executorii, ci dau simple avize care nu devin executorii decât dacă sunt traduse în fapt de puterea executivă;

Considerând că hotărârile comisunilor disciplinare, pronunțate pe baza legii statutului funcționarilor publici sau diverselor legi speciale, deși sunt impropriu caracterizate adeseori în aceste legi ca fiind definitive și executorii prin ele înșile și deși sunt date în forma și cu procedura asemănătoare hotărârilor judecătorești, totuși ele nu sunt acte de jurisdicție și nu au un caracter sancționator prin ele înșile ci sunt simple avize care nu au niciun efect asupra situației funcționarului decât dacă sunt traduse în fapt printr'un act al puterii executive;

Considerând că aceleași principii sunt consacrate și de legea și regulamentul pentru organizarea învățământului universitar. În adevăr art. 67 din legea menționată arată care sunt pedepsele disciplinare care se pot aplica membrilor corpului didactic universitar, iar art. 126 din regulament, în perfectă concordanță cu art. 64 din lege aliniatul final care prevede că hotărârile comisunilor de judecată vor fi aduse la cunoștința ministerului pentru îndeplinirea formalităților legale, precizează care este actul puterii executive care va traduce în fapt hotărârile comisunilor disciplinare și anume textul arată că pedeapsa dela litera *a* se aplică prin adresă ministerială, pedeapsa dela litera *b* și *c* prin decizie ministerială, iar cea dela litera *d* prin înalt decret regal;

Că, prin urmare, din combinațiunea acestor texte rezultă că, cu toată autonomia universitară, în materie disciplinară legiuitorul a menținut sistemul consacrat de statutul funcționarilor publici și de celelalte legi speciale, potrivit cărora deciziunile comisunilor disciplinare sunt simple avize și nu acte de jurisdicție executorii prin ele înșile;

Considerând că nici din aliniatul ultim al art. 67, care prevede că împotriva deciziunilor juriului de judecată, acel declarat vinovat are deschisă calea în contencios, potrivit legii speciale, nu se poate trage concluzia că aceste deciziuni ar avea caracterul jurisdicțional prin ele înșile, deoarece acest text urmează a fi interpretat în concordanță cu art. 64 alin. ultim citat și cu art. 126 din regulament, din care, după cum s'a expus, rezultă că deciziunea comisunii disciplinare nu devine executorie decât prin actul administrativ de autoritate săvârșit de ministru; că acțiunea în contencios pe care legea o acordă celui declarat vinovat de juriu, va putea fi exercitată în contra deciziunilor disciplinare izolat, care în această situațiune n'ar putea produce niciun efect, ci contra actului administrativ de autoritate, cu care deciziunile disciplinare fac corp;

Că prin urmare, deciziunile comisunilor disciplinare ale Facultăților constituind simple avize și nu acte jurisdicționale executorii prin ele înșile, nu pot face obiectul unei cereri de strămütare;

Pentru aceste motive, Curtea admite incidentul și respinge cererea de strămütare ca inadmisibilă.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA NOTARIAT

Audiența dela 15 Septembrie 1936 și a.

Președenția d lui Sc. Costinescu, Judecător de ședință

Nae S. Rădulescu cu A. Argentoianu și a.

Sentința nr. 829 Dos. nr. 32716/984

Poprire. Validată definitiv asupra unei prestațiuni periodice (în speță pensia debitorului). — Poprire ulterioară asupra aceleiași pensii din partea altui creditor pe bază de titlu executoriu la data validării. Contestația primului creditor pe motivul transfertului creanței poprite. Efectele celei de-a doua popriri.

1. — Din combinația art. 455, 460, 462 și 464 alin. 1 pr. civ. rezultă că cei ce posedă în contra debitorului poprit creanțe executorii trebuie să intervină în instanța de poprire până nu s'a dat o sentință definitivă de validare întru cât, în caz contrariu, dacă se dovedește că terțul poprit datorează, instanța urmează a valida poprirea și a condamna pe terțul poprit numai către creditorul poprit și cei ce au intervenit, suma poprită trebuind să se împartă numai între acești creditori conform regulei iura vigilantibus.

2. — Aceste principii își mențin aplicațiunea și în cazul în care creanța poprită consistă într'o prestațiune periodică precum pensia datorită debitorului deoarece ceea ce, potrivit art. 460 pr. civ., interesează pentru a se putea valida o poprire este că terțul poprit să datoreze, indiferent de modalitățile cari efectuează această datorie, iar în conformitate cu ultimul aliniat al art. 464, terțul neputând fi condamnat decât în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei, rezultă că el poate fi condamnat și deci că poprirea se poate valida chiar când datoria sa este condițională sau cu termen.

'Tribunalu'.

Asupra contestației înregistrate sub nr. 67430 din 24 Iulie 1936, făcută de Nae S. Rădulescu, domiciliat în București, str. Romulus nr. 57;

Având în vedere susținerile părților orale și scrise și actele dosarului;

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt că la stăruința intimitei Banca Urbană, cu sediul în București, Calea Victoriei nr. 7, prin reprezentanții săi și pe baza sentinței nr. 3628/933 a Tribunalului Ilfov s. II-a comerț, rămasă definitivă prin respingerea apelului de Curtea de Apel București s. III-a prin decizia nr. 77/934, investită sub nr. 123/934, s'a încuviințat prin ordonanța acestui tribunal nr. 17455 din 1936, înființarea unei popriri în mâinile Casei Pensilor Funcționarilor Societății Anonime Banca Românească prin reprezentanții săi, pe orice sume de bani ar datora cu orice titlu sau denumire și în special pe 1/3 din salariu, sau pensia ce plătește debitorului A. Argentoianu, până la concurența sumei de lei 435.000 lei capital, plus procentele legale dela 5 Maiu 1933, spre despăgubirea numitei intimite de această sumă, ce are a lua dela zisul debitor;

Având în vedere că această poprire a fost efectuată în fapt de portărelul V. Andreescu de pe lângă Tribunalul Ilfov prin procesul-verbal dela 2 Iulie 1936, întocmit în executarea adresei acestei secții nr. 25456/936;

Având în vedere că în contra acestei popriri Nae S. Rădulescu, a făcut contestația supusă judecării tribunalului susținând că pe sumele poprite prin poprirea contestată, dânsul, cu mult anterior, a înființat și a obținut validarea unei popriri care a rămas definitivă și că prin efectul acestei validări, transfertul judiciar al sumelor poprite operând exclusiv în favoarea sa, poprirea de față, înființată ulterior, ar fi lipsită de obiect și deci ar urma să fie invalidată, sau în tot cazul ea nu ar putea să-și producă efectele decât numai după despăgubirea sa integrală de creanța ce are împotriva debitorului poprit;

Având în vedere că, potrivit art. 455 pr. civ., orice creditor poate pe baza de titluri executorii să urmărească și să poprească pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite datornicului sau de către un al treilea;

Că, în conformitate cu art. 460 pr. civ., „dacă se dovedește că terțul poprit este dator instanța va valida poprirea condamnând pe terțul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor”;

Având în vedere că este stabilit în drept ca prin efectul validării unei popri se produce transferul judiciar al creanței poprite din patrimoniul debitorului poprit în acel al creditorului popritor și terțul poprit devine debitor al creditorului în măsura și condițiunile în care acest terț datorează sume de bani debitorului;

Având în vedere că prin art. 462 pr. civ. legiuitorul statuând asupra cazului în care debitorul poprit ar mai avea și alți creditori, în afară de cel popritor a stabilit că aceștia pot interveni la judecarea poprirei însă numai până ce nu s'a dat o hotărâre definitivă asupra validării iar prin art. 464 alin. I pr. civ. a dispus ca suma poprită, datorită de cel de al treilea, se va distribui, după scăderea cheltuielilor, numai între creditorii ce au urmărit, în proporția și după natura creanței lor;

Având în vedere că din combinația textelor de lege menționate rezultă neîndoelnic că acei ce, în afara creditorului popritor, sunt creditori ai datornicului poprit, adică posedă împotriva acestuia creanțe susceptibile de executare, trebuie să intervină în judecata poprirei până nu s'a dat o sentință definitivă asupra validării, întru cât, în caz contrariu, dacă se dovedește că terțul poprit datorează, instanța va valida poprirea și va condamna pe terț numai către creditorul popritor, iar dacă, pe lângă acesta, în instanța de poprire au mai intervenit și alți creditori suma poprită se va împărți numai între creditorii ce au urmărit potrivit principiului cunoscut *jura vigilantibus*;

Considerând că la data la care s'a validat poprirea contestatorului, 9 Februarie 1934, intimata avea împotriva debitorului poprit o creanță recunoscută judecătorește în mod definitiv (prin sentința Trib. Ilfov s. II nr. 3628 din 4 Decembrie 1933 neapelată de debitor), deci putea în virtutea titlului executoriu obținut să intervină în instanța de poprire și să ceară ca aceasta să se valideze și în profitul său;

Având în vedere că neprocedând în acest chip și lăsând ca poprirea să se valideze numai în favoarea contestatorului, prin efectul transferului de creanță operat, acesta a dobândit dreptul de a se despăgubi în mod exclusiv asupra creanței poprite până la completa sa îndeplinire și acest drept constituind un drept câștigat definitiv, el urmează să fie respectat de către ceilalți creditori ai urmăritului, care n'au avut diligența să intervină în instanța de validare;

Având în vedere că acestea fiind principiile de drept reținute la efectele sentinței de validare a poprirei ele își păstrează integritatea de aplicațiune, indiferent de natura creanței poprite;

Considerând într'adevăr că, potrivit ultimului alin. al art. 264 pr. civ., suma poprită urmează a fi plătită creditorului popritor și celor intervenienți în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei celui de-al treilea;

Având în vedere că din confruntarea acestui text de lege cu art. 455 alin. I și 460 pr. civ. reiese fără posibilitate de îndoială că ceea ce interesează și este necesar pentru a se putea valida o poprire este că creditorul popritor să poseadă în contra debitorului poprit un titlu executoriu și ca terțul să datoreze

fără-ca modalitățile sub cari terțul datorează debitorului poprit să împiedice validarea poprirei și deci transferul judiciar al creanței sau să aibă vreo importanță alta decât ca terțul poprit nu va putea fi obligat să plătească altfel decât „în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei”, precum se exprimă aliniatul ultim al art. 464 pr. civ.;

Considerând că numai astfel se explică de ce art. 460 pr. civ. dispune ca spre a se putea valida poprirea este suficient să se stabilească „că terțul poprit este dator” pentru ca această împrejurare fiind constatată, poprirea să trebuiască a fi validată și deci creanța debitorului să treacă în patrimoniul creditorului popritor, evident în condițiunile juridice în care cel dintâi o posedă;

Având în vedere că astfel fiind urmează a se vedea că creanța poprită în cauză ne mai aparținând debitorului poprit, ci din momentul validării făcută de contestator, intrând în patrimoniul acestuia până la concurența creanței sale în contra debitorului, poprirea practică ulterioară de intimată nu este opozabilă și nu poate atinge dreptul câștigat al contestatorului, ci va putea produce efecte în raport cu contestatorul numai după completarea sa achitare de sumele pentru cari a obținut validarea;

Că deci prezenta contestație apare fundată în parte și câtă a fi admisă ca atare;

Pentru aceste motive; redactate de d-l G. Al. Cerban, judecător de ședință, Tribunalul admite în parte contestația, etc.

NOTA. — În afară de argumentele invocate prin prezenta sentință în sprijinul soluțiunei date, o considerațiune în plus foarte importantă se poate deduce din dispozițiunile art. 1718 cod. civ. care conferă creditorilor drept gaj general nu numai bunurile prezente ale debitorului dar și bunurile sale viitoare. Din această dispoziție rezultă că intră în dreptul de gaj general al creditorilor, pe lângă creanțele actuale aparținând debitorului printre cari urmează să fie numărate și creanțele cu termen cari au o existență actuală, numai executarea lor fiind amânată până la o dată determinată, și creanțele condiționale sau eventuale a căror existență depinde de realizarea unui eveniment viitor dar nesigur. Or, creanța de pensie a debitorului face parte tocmai din categoria acestor creanțe cari sunt cuprinse în patrimoniul debitorului, deoarece ea este în același timp o creanță eventuală, supusă condițiunei ca debitorul să continue a fi în viață la data când pensia este reclamată și totdeauna o creanță cu termen, ea nefiind exigibilă decât la anumite intervale regulate de timp, a căror succesiune atribue creanței caracterul unei prestațiuni periodice. Prin urmare, asemenea creanțe existând în patrimoniul debitorului vor putea fi valabil poprite. În acest sens opinează doctrina (*V. Garsonnet et Cèzar-Bru, Traité théorique et pratique de procédure* ed. 1901, vol. IV, par. 1404, pag. 359 și urm.; *Glasson, Colmet-Daage et Tissier, Précis théorique et pratique de procédure civile* ed. 1908, vol. II, nr. 1245, pag. 329 și urm.; *D. Negulescu și G. Popescu, Teoria poprirei* ed. V, 1927, pg. 39 și urm.; *D. Alexandresco, Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român*, ed. 1899, vol. VI, pag. 53, nota 2), precum și cele câteva hotărâri pe cari le-am găsit cu privire la chestiune (*V. Trib. Dorohoi, ordonanța 511/922, publicată în Jurisprudența Generală* 1923, sp. 1490; *Trib. Ilfov s. Notariat, sent. nr. 947 din 12 Octombrie 1936*).

G. Al. Cerban
Judecător la Tribunalul Ilfov

JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATĂ

CASAȚIA ITALIANA, 1935

Delictul de omisiune de ajutor. Elemente constitutive. Art. 489 alin. 3 din codul penal Regele Carol II Interpretarea cuvântului „a vedea”. Dacă întârzierea

de a presta ajutorul constituie delictul. Răspuns afirmativ.

Persoana care avea datoria sau chiar numai putința de a

salva pe cineva dela pericol, trebuie să presteze ajutorul său în timp util; ca atare proprietarul și băiașul unei plaie cari nu au pornit în ajutorul unui înotător în pericol de a se îneca în mare, decât după 10 minute de discuții, au săvârșit delictul de omisiune de ajutor, intervenția lor fiind tardivă, întru cât înotătorul murise în momentul când s'au hotărât să-i vie în ajutor (Cas. ital. din 3 Iulie 1935, după Școala Positivă 1936, nr. 7-8, p. 264).

NOTA. — Actualul cod penal, ca și modelul său — codul penal francez din 1810 — nu incriminau omisiunea de ajutor, deși în vechiul drept francez („qui peut et n'empêche, pêche”. A. Loyse, *Institutes coutumières*, 1607, t. I, p. 65) ca și în vechiul nostru drept penal, această omisiune constituia o infracțiune (I. Tanoviceanu, *Tratat de drept și de procedură penală*, t. II, p. 40 și urm.).

Noul cod penal Regele Carol II, pentru motive de înaltă solidaritate socială, a incriminat în articolul 489 alin. 3, omisiunea de ajutor.

Elementele constitutive ale delictului de omisiune de ajutor sunt: a) faptul de a vedea o persoană grav rănită sau în primejdie de moarte; b) obligațiunea pentru acela care o vede de a-i sări în ajutor sau de a anunța imediat autoritatea; c) să nu existe temere rațională pentru acela care dă ajutor sau pentru vreo altă persoană; d) intențiunea frauduloasă.

Conținutul articolului 489 alin. 3 este aproape identic cu articolul 593 din codul penal italian; singura diferență constă în aceea că în textul italian apare cuvântul *a gāsi* o persoană grav rănită, pe când în textul românesc figurează cuvântul *a vedea*. În speța supusă controlului Inaltei Curți Italiene, *a gāsi* înseamnă a întâlni întâmplător o persoană rănită sau în pericol de moarte. Legiuitorul s'a referit prin acest verb și la ipoteza următoare: Primus, care prin calitățile sale poate presta un ajutor, este solicitat de către Secundus, incapabil de a presta el însuși ajutorul, să-l ajute pe Tertius, care este grav rănit sau în pericol de moarte. În acest caz Primus nu a găsit — și nici nu a văzut — o persoană în primejdie; el este totuși dator s'o ajute dacă este încunostiințat de primejdia prin care trece cea persoană. Atât legiuitorul italian, cât și legiuitorul român, au înțeles prin *a gāsi* și *a vedea* orice mod prin care o persoană are cunoștință că o altă persoană este grav rănită sau în primejdie de moarte; aceste expresii au o interpretare extensivă, iar nu restrictivă.

Instanțele de fond vor aprecia în mod suveran dacă rănirea este într'adevăr gravă și dacă există pericol de moarte.

Al doilea element al delictului de omisiune de ajutor este obligațiunea de a sări în ajutorul persoanei în primejdie sau de a anunța autoritățile; deciziunea supusă controlului Inaltei Curți italiene lămurește mai multe puncte asupra acestui element. În primul rând codul penal italian — ca și articolul 489 alin. 3 din codul penal Regele Carol II — prevede în mod alternativ prestarea ajutorului sau anunțarea autorității; este clar — spune deciziunea pe care o adnotăm — că agentul nu va anunța autoritatea decât dacă nu este în măsură să presteze ajutorul. Dacă agentul care avea posibilitatea — vom vedea mai jos sensul acestui cuvânt — de a presta ajutorul, a anunțat autoritatea, fapta lui intră totuși sub prevederile articolului 593 c. pen. it. (489 alin. 3 c. pen. rom.); acest din urmă caz este asimilat inacțiunii totale, putând atrage numai după împrejurări, acordarea de circumstanțe atenuante. Deciziunea supusă controlului Inaltei Curți italiene definește în al doilea rând noțiunea de asistență; prin a-

sistență — prevede Inalta Curte — se înțelege orice formă de ajutor, *trebuincios și adequat*. Astfel în caz de pericol de înec, întinderea unui colac de salvare sau aruncarea în apă; în caz de emoragie, legarea arterei; în caz de accident de cale ferată, scoaterea răniților. Ideea care călăuzește pe legiuitorul italian este că ajutorul trebuie să fie util persoanei în pericol; ajutorul inutilizabil e asimilat cu omisiunea de ajutor și ca atare acest fapt intră sub prevederile articolului 593 cod. pen. it. În legătură cu acest punct se pune o problemă interesantă, anume aceea de a ști dacă ajutorul dat unei persoane în primejdie de moarte poate atrage responsabilitatea penală a persoanei care l-a prestat, în cazul când s'a produs un accident. Cazul practic ce se poate ivi este următorul: un medic descoperă întâmplător un rănit grav care trebuie operat de urgență; medicul care nu are instrumente sterilizate procedează la o intervenție chirurgicală în urma căreia rănitul sucombă, din cauza unei infecțiuni datorite instrumentelor nesterilizate. Va putea fi urmărit medicul care a procedat la această operație de chirurgie de urgență, pentru omor prin imprudență? Această problemă a făcut obiectul unor importante discuții în Cameră cu ocazia votării codului penal Regele Carol II (v. Monitorul Oficial din 17 Martie 1936, nr. 28 p. 1074). Ministrul Justiției a precizat că în aceste cazuri de chirurgie de urgență nu poate fi pusă în joc responsabilitatea medicului.

Sentința pe care o adnotăm rezolvă referitor la al doilea element al delictului de omisiune de ajutor, o ultimă dificultate, anume dacă asistența întârziată intră sau nu sub prevederile articolului 593 c. pen. it. (489 c. pen. rom.). În speța supusă controlului Inaltei Curți italiene, proprietarul și băiașul anunțați de mai multe persoane că un înotător s'ar afla în pericol de înec, n'au consimțit să sară în ajutor decât după o discuție de 10 minute, înotătorul înecându-se între timp. Curtea de Casație italiană a decis că „*il doloso ritardo nella prestazione della assistenza occorrente, specialmente quando questa debba essere immediata, per l'assoluta urgenza, equivale ad omissione dell'assistenza medesima*”.

Al treilea element al delictului de omisiune de ajutor este circumstanța că nu există o temere rațională pentru persoana salvatorului sau a unei alte persoane. Pentru ca un om să poată să presteze ajutor semenului său este nevoie ca să fie pus în condițiunea de a o face; astfel un bun înotător va putea salva „fără temere rațională pentru persoana sa” pe un înotător care se află în primejdie de moarte. Dacă salvatorul riscă propria lui viață, omisiunea de a presta ajutorul nu constituie delictul de omisiune de ajutor; se exceptează bine înțeles cazul prevăzut de art. 131 c. pen. rom. (art. 55 c. pen. it.) când acela care a omis să presteze ajutorul avea „obligațiunea legală de a înfrunta pericolul”.

Ultimul element al delictului de omisiune de ajutor este intențiunea frauduloasă care constă în a omite în mod intenționat ajutorul; dacă ajutorul nu a fost prestat, fie că agentul nu a avut cunoștință de pericolul prin care trecea o persoană, fie pentru că aparențele nu indicau un pericol grav, delictul de omisiune de ajutor nu este săvârșit.

N. I. TANOVICANU

TRIBUNALUL SENA, 20 Martie 1936

Competența tribunalului în cazul ruperii abuzive a logodnei prin scrisoare. Dacă este aceea a locului primirii scrisorii. Soluție negativă.

Cererea de repararea daunelor cauzate de un quasi-delict poate să fie făcută la tribunalul locului unde s'a produs faptul

prejudiciabil. Când o promisiune de căsătorie s'a terminat prin ruperea abuzivă a logodnei trebuie bine stabilit locul unde s'a petrecut faptul. În cazul ruperii abuzive a logodnei prin scrisoare, trebuie spus că quasi-delictul nu este acela al recepției scrisoarei (Din Rev. trim. de dr. civ. nr. 3 din 1936, pag. 726).

NOTA. — Art. 58 pr. civ. rom., corespunzător art. 59 pr. civ. fr., prevede că acțiunile născute din fapte ilicite se pot judeca sau de tribunalul locului unde s'a săvârșit faptul, sau de tribunalul domiciliului părțului.

Acest articol se referă numai la acțiunile pentru daunele delictuale sau quasi-delictuale. Faptul ilicit este un delict sau quas-delict civil. Articolul arătat nu se referă la daunele contractuale.

Dar ce caracter au daunele ce nasc din ruperea abuzivă a logodnei? Au ele la bază un delict sau quasi-delict civil, sau aceste daune rezultă dintr-o responsabilitate contractuală?

Chestiunea aceasta este discutată.

Intr-o părere, adoptată de doctrină și jurisprudență în majoritatea ei, se consideră aceste daune că au la baza lor o responsabilitate delictuală sau quasi-delictuală.

Daunele din ruperea logodnei nu decurg din promisiunea de căsătorie. Promisiunea aceasta nu are nicio valoare juridică, fiindcă consimțământul părților trebuie să fie liber la căsătorie. Ceea ce duce la daune este culpa părții. Responsabilitatea este deci delictuală (v. *Mazaud*, Responsabilité delictuelle et resp. contractuelle în Rev. trim. de dr. civ. 1929, pag. 591; a se vedea și Trib. Dâmbovița, sent. 45 din 1929 în *Jurisprudența Generală* 1931, speța 211; idem Trib. Iași, jurnal din 2 Aprilie 1931 în *Jurisprudența Generală* 1931, speța 1300).

Intr-o altă părere se susține că logodnei nu i se poate tăgădui caracterul contractual. Dar la acest contract, din cauza naturii sale, este permisă rezilierea prin manifestarea unei singure voințe. Rezilierea aceasta însă nu se poate face fără just motiv. Cel care a rupt logodna trebuie să justifice desfacerea logodnei. Dacă el nu aduce justificarea va fi răspunzător. Și cum responsabilitatea derivă din contract, ea va fi o responsabilitate contractuală, nu delictuală (v. *Josserand*, Droit civil I, pag. 381, cum și De l'esprit des droits, pag. 190. A se vedea și O. Sachelarie, notă în *Jurisprudența Generală* 1931, pag. 1114).

Privind acum chestiunea competenței instanței, în cadrul art. 58 pr. civ., observăm că competența după locul unde s'a săvârșit ruperea logodnei nu se pune în părerea a doua. Căci în această părere, după cum s'a văzut, ruperea logodnei creează o responsabilitate contractuală. Or, art. 58 pr. civ., nu se referă la acțiunile cu o asemenea bază.

Competința instanței locului unde s'a săvârșit ruperea logodnei se pune astfel numai în prima părere. În această părere acțiunea bazându-se pe o responsabilitate delictuală, ea se poate introduce la instanța locului unde s'o rupt logodna.

Mai arătăm că în ante-proiectul codului civil lucrat de Consiliul legislativ, logodna a fost reglementată. Prin această reglementare nu s'a urmat soluția admisă în genere de instanțe și doctrină, de a pune la baza ruperii logodnei o responsabilitate delictuală. Responsabilitatea din ante-proiect este de natură contractuală. De aci consecințe asupra probei.

Iată cum se exprimă asupra acestei chestiuni expunerea de motive a Consiliului legislativ:

În ambele sisteme va trebui să se facă dovada ruperii lo-

godnei. Aci se oprește identitatea celor două sisteme. Căci pe când în sistemul logodnei reglementate, osebit de această dovadă logodnicul părăsit nu mai are a face vreo probă, rămânând celui ce a violat promisiunea sarcina de a dovedi că a avut juste motive să o facă; dimpotrivă, în sistemul delictului civil, reclamantul va trebui să dovedească culpa logodnicului, care l-a părăsit. Cu alte cuvinte, toată greutatea probei va căsa pe umerii săi. Intr-o dorință de dreptate pentru cel care a fost înșelat în nădejdiile sale de căsătorie, am voit să intervertim sarcina probei (v. Ante-proiectul Consiliului legislativ vol. I, pag. XC).

Prin reglementarea arătată discuția asupra caracterului acțiunii bazate pe ruperea logodnei va lua sfârșit. Numai că se pune întrebarea, când vom avea codul civil?

HARITON UDREA
Magistrat

Sărbătorirea colaboratorului nostru E. CRISTOFOREANU

Sâmbătă 7 Noemvrie orele 9½ seara a avut loc în sala de banchete a restaurantului „Splendid-Park” sărbătorirea d-lui E. Cristoforeanu, cu ocazia apariției lucrării sale *Tratat de Drept Cambial* și a împlinirii a 15 ani de publicistică pe tărâmul juridic.

Au participat la această sărbătorire d-nii I. Gr. Periețeanu, Președintele Uniunii Avocaților și Directorul revistei noastre; Gr. L. Trancu-Iași, avocat, fost ministru; Luciliu Ștefănescu, consilier la Înalta Curte de Casație și Justiție; Coman Negoescu, Ștefan P. Mihăileanu și I. Botez, consilieri la Curtea de Apel din București; G. Ionescu, procuror-general; Ivănceanu, președinte la Tribunalul Ilfov; D. Gerota, judecător Trib. Ilfov; V. Dongoroz, profesor universitar; E. C. Decusara, director în Ministerul de Justiție; Al. Penescu, J. Vermeulen și P. Strihan, conf. univ.; Al. Velescu, avocat; Paul Demetrescu și I. L. Georgescu, membrii ai Consiliului Legislativ; G. Cazacu, E. Ghika, René Râmniceanu și Valentin Georgescu, avocați la Banca Națională a României; A. Chemale, directorul Revistei de Drept Comercial; G. Cotescu, Directorul Gazetei Tribunalelelor; Ioan S. Codreanu, avocat și fondatorul revistei noastre; G. Zamfirescu, director la Societatea „Letea”; I. Zadic, Paraschivescu-Bălăceanu, Nicolae și Ionel Codreanu, D. Cărligel, avocați; Radu Codreanu, expert pe lângă Trib. Ilfov; Mirescu, ziarist și alții.

Domnul I. Gr. Periețeanu a citit adeziunile omagiale primite dela d-nii Andrei Rădulescu, consilier la Înalta Curte de Casație și Justiție, prof. univ. și vicepreș. al Academiei Române; Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale a României; Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; G. T. Ionescu, președinte la Curtea de Apel; D. Maxim, fost președinte la Curtea de Apel București; Hariton Udrea, jude Trib. Ilfov; C. Stoeanovici, prof. univ.; E. Savu, administrator la Banca Națională și Al. Mavro-janni, avocat.

Reproducem mai jos aceste adeziuni:

7 Noemvrie 1936

Iubite Domnule Cristoforeanu,

Imprejurări neprevăzute îmi răpesc plăcerea de a lua parte, astăseară, la sărbătorirea d-tale.

Apresiasi mea asupra activității ce ai desfășurat, îți este de mult cunoscută și stă scrisă în actele care arată ce gândește

despre d-ta și despre însemnatele contribuții ce ai adus pentru progresul culturii noastre juridice.

Regret foarte mult că nu pot fi între cei care te apreciază și te stimează ca și mine.

Țin totuși ca — măcar pe această cale — să-ți transmit cele mai călduriase felicitări și să-ți urez îndeplinirea tuturor dorințelor.

Cu distinsă salutare.

ANDREI RADULESCU

București, 6 Noembrie 1936

Iubita Doamnă Periețeanu,

Am luat cunoștință cu plăcere de invitațiunea pe care mi-ați făcut-o la masa pe care prietenii buni ai avocatului Cristoforeanu au organizat-o pentru a cinsti munca depusă de acest distins și modest profesionist în lumea juridică.

Imi pare foarte rău, că împrejurări pe cari nu le pot evita, mă împiedică să fiu și eu părtaş personal la această masă, la care mi-ași aduce cu cea mai mare bucurie aminte de modeste străduințe ale mele în lumea profesiei de avocat.

Țin totuși, să vă exprim, cu acest prilej, pe lângă deosebita apreciere, din punct de vedere științific, pe care o am pentru activitatea avocatului Cristoforeanu și o afecțiune personală de apreciere a calităților de modestie, blândețe și frumoasă camaraderie cu care este înzestrat sufletul lui.

Îi urez desăvârșit succes în carieră, așa cum merită, iar Dvs. care v-ați gândit la această frumoasă inițiativă, vă mulțumesc că mi-ați dat prilejul unei expresiuni de convingeri pe cari unul dintre distinșii profesioniști români, le merită din plin.

Rugându-vă în același timp să transmiteți, colegilor noștri participanți, expresiunea călduroaselor mele simțăminte, vă rog să primiți, Iubite Doamnă Periețeanu, din parte-mi aceleași simțăminte de distinsă considerațiune și de veche prietenie ce vă păstrez.

MITIȚĂ CONSTANTINESCU

Doamnă Președinte,

Obligat a absenta din Capitală mâine 7 Noembrie, regret din suflet că nu pot lua parte la meritata sărbătorire a d-lui avocat E. Cristoforeanu.

Mă asociez, cu toată sinceritatea, inițiativei omagiale ce ați luat, și vă rog să credeți că alături de toată lumea juridică a țării noastre, apreciez în persoana sărbătoritului pe unul din cei mai valoroși scriitori în domeniu, dreptului comercial.

Primiți, vă rog, Doamnă Președinte, încredințarea considerațiunei deosebite ce vă păstrez.

TRAIAN ALEXANDRESCU

D-lui I. Gr. Periețeanu

Vă rog considerați-mă prezent la sărbătorirea scrisului juridic românesc.

Felicit din tot sufletul pe sărbătorit și pe inițiatori.

G. T. IONESCU

D-lui I. Periețeanu, avocat

Cobălcescu, 13, Loco

Admir munca rodnică a sărbătoritului Cristoforeanu. Omagii, urări de prosperitate întregii Adunări.

DIMITRIE MAXIM

Bunul meu Prieten și Coleg,

Îți mulțumesc din inimă pentru atenția ce ai avut de a mă invita la serbarea prietenului nostru Cristoforeanu,

Lipsind din București, regret din inimă că nu sunt cu voi. Apreciez mult realizările lui Cristoforeanu în domeniul dreptului și sunt alături de voi toți pentru a-l sărbători, rugându-te să-l îmbrățișezi cu toată afecțiunea din partea mea.

Reînnoindu-ți vechi e mele sentimente, rămân al tău devotat

C. A. STOEANOVICI

București, 7 Noembrie, 1936

Iubite Doamnă Cristoforeanu,

Fiind nevoit să plec din București, regret din tot sufletul, că nu pot lua parte azi seara la masa, care se dă din inițiativa confrăților, pentru a cinsti persoana domniei-tale, drept omagiu pentru valoroasele d-tale lucrări din domeniul juridic.

Te rog pe această cale, iubite doamnă Cristoforeanu, să mă consideri și pe mine între aceia cari îți arată pentru prodigioasa și luminată d-tale activitate, toată cinstea și toată admirația lor.

Fie, ca exemplul d-tale de înaltă pricepere, de putere de muncă și de luminat patriotism, să servească tuturor — tineri sau bătrâni — de luminos exemplu spre binele Țării și al Neamului Românesc.

Să ne trăiești la mulți ani!

Îți strâng mâna cu prietenie.

E. SAVU

Stimate Doamnă Cristoforeanu,

Din motive de sănătate, nu pot să iau parte la sărbătorirea d-tale, și o regret.

Sărbătorirea d-tale se face pentru bogata și frumoasa activitate pe tărâmul Dreptului, timp de 15 ani, cât și pentru publicarea *Tratatului de Drept cambial*, care constituie o mândrie pentru știința juridică românească. Sunt titluri cari impuneau sărbătorirea.

Neputând să fiu și eu prezent, te rog pe această cale, doamnă Cristoforeanu, să primești călduroasele mele felicitări pentru sărbătorire, cum și urări de viață lungă și sănătate, pentru folosul științei juridice românești.

HARITON UDREA
Magistrat

București, 4 Noembrie, 1936

Doamnă Președinte,

La apelul Comitetului de Inițiativă pentru sărbătorirea valorului nostru coleg E. Cristoforeanu, mă grăbesc a vă răspunde că mă asociez în totul acestei bine meritare manifestăriuni colegiale, pentru activitatea sa închinată scrierilor juridice atât de apreciate, dar și regretul sincer de a nu putea participa la agapa care va avea loc Sâmbătă seara.

Vă rog deci a transmite d-lui avocat Cristoforeanu, odată cu sentimentele mele de admirațiune, și cele de mai sus, și a primi o strângere de mână cordială.

ALEX. MAVROJANNI

La șampanie s'au rostit următoarele toasturi :

D-L GR. L. TRANCU-IAȘI ÎN NUMELE COMITETULUI DE REDACȚIE AL „CURIERULUI JUDICIAR”:

Domnilor,

Sărbătorim astăzi pe unul din reprezentanții cei mai străluciți ai scrisului juridic românesc, în persoana avocatului Cristoforeanu.

În nume Curierului Judiciar al cărui devotat și neîntrerupt colaborator timp de 15 ani, este d-l Cristoforeanu, aducem oma-

giul nostru de admirație pentru munca neobosită depusă în slujba științei juridice românești.

Se spune că două sunt virtuțile care nu se întâlnesc nici odată: *Munca și Recunoștința*.

O singură dată însă s'au întâlnit și anume cu ocazia unui banchet dat de Dumnezeu tuturor virtuților.

Azi pentru a doua oară s'au întâlnit acele două virtuți: *Munca sărbătoritului și Recunoștința noastră*.

Este drept că această recunoștință este prea puțin pentru ce ar fi meritat d-l Cristoforeanu, însă nu-i putem oferi mai mult decât aceste sentimente sincere pornite din adâncul inimii noastre.

După cum sora dvs., marea noastră cântăreață Florica Cristoforeanu, duce gloria numelui de Român peste oceane, iar prin vibrația glasului său ceva din strălucirea soarelui românesc, tot astfel și d-ta reprezintă cu strălucire scrisul juridic românesc.

Îți urăm ani mulți cu sănătate, ca să ne mai cinstești și cu alte opere juridice.

TOASTUL D-LUI IOAN S. CODREANU, FONDATORUL REVISTEI NOASTRE:

Domnule Președinte,

Domnilor,

Sărbătorim astăzi pe colegul nostru d-l avocat Cristoforeanu, pentru o muncă neîntreruptă și rodnică de aproape 15 ani, în profesiunea sa de avocat și în publicistica juridică.

D-l Cristoforeanu, după ce a obținut, cu mare succes, doctoratul în științele juridice, la Roma, venind în țară, s'a specializat în materia Dreptului Comercial.

În 1922 a publicat în *Curierul Judiciar* nr. 33 din 1 Octomvrie (în colaborare cu colegul P. Bălăceanu), primul articol tratând despre: „Uzuri legislative și interpretative în Legislația Comerțului Român”. După acest debut, fiind apreciat, i s'au deschis larg coloanele revistelor noastre *Curierul Judiciar* și *Jurisprudența Generală*, în cari i s'au publicat diferite articole și monografii, cum și diferite adnotațiuni și critici la sentințele și deciziile instanțelor noastre judecătorești și streine. Astfel, sărbătoritul nostru coleg și amic, a devenit unul din cei mai prețioși și sânguitori colaboratori ai revistelor noastre *Curierul Judiciar* și *Jurisprudența Generală*, atrăgându-și simpatiile și mulțumirile Comitetului de Direcție și Redacție.

Din numeroasele sale lucrări editate de *Curierul Judiciar* și care au fost bine primite în lumea juridică, ele aducând un mare și real serviciu magistraților și avocaților, cităm:

Analiza Proiectului noului Cod de Comerț italian, (în colaborare cu d-l P. Bălăceanu), în 1924;

Despre Contractul de Transport. Cartea I, 1925, premiat de Academia Română;

Despre responsabilitatea precontractuală, 1925;

Despre Contractul de Transport, Cartea II (cu o Prefață de Prof. C. Vivante), 1927;

Reforma legislativă și mijloacele de realizare, 1928;

Incheierea Contractelor Comerciale, 1929;

Observațiuni asupra proiectului de Cod Comercial al Camerelor de Comerț, 1929;

Contractul de Transport. Cartea III, 1930;

Critica Anteproiectului de Cod Comercial al Consiliului Legislativ (Registre comerciale, Contracte comerciale), 1931;

Lege contra Cametei (Comentariu în colaborare cu R. Râmniceanu), 1931);

Lege pentru lichidarea datoriilor comerciale, comentariu, 1932;

Despre Contractul individual de muncă, 1934;

Tratat de Drept Cambial (2 mari volume), 1936.

Această continuă activitate fiind apreciată și de către Banca Națională a României, a făcut ca sărbătoritului, anul acesta, să i se încredințeze un post important de avocat în Contenciosul Banței Naționale.

În calitatea mea de fondator al *Curierului Judiciar* și de fost

Director General și Administrator--Delegat al Soc. an. *Curierul Judiciar*, simt cea mai plăcută ocaziune, cu această sărbătorire, să urez d-lui Cristoforeanu și familiei sa c, sănătate și viață lungă, spre a se putea bucura cât mai mult de operele ce-i vor rămânea spre folosul juriștilor.

Să trăiască!

TOASTUL D-LUI A. CHEMALE, DIRECTORUL „REVISTEI DE DREPT COMERCIAL”:

Iubite Prietene,

Domnilor,

În această seară, legând firul amintirilor în jurul persoanei iubitului nostru sărbătorit, mă găsesc personal în situația de a aniversa și alte fericite evenimente.

Sunt 16 ani, împliniți acum în luna Noemvrie, când pentru prima oară, pe malurile Tibrului, am strâns mâna prietenului Cristoforeanu.

O strângere de mână, care însemna o cunoștință prețioasă pentru mine, dar în același timp și o despărțire pentru doi ani. Pleca spre țară, fostul student, emerit, al Facultății de Drept din Cetatea Eternă, singurul român la acea facultate în anii 1919—1920 și îi uam locul eu, de asemenea singurul student la aceeași facultate, pentru o bună parte din anul 1921.

Drumul indicat cu modestie de noi, spre Facultatea de Drept din Roma, a fost bătătorit apoi de alți mulți studenți români, astăzi străluciți reprezentanți ai științei dreptului comercial și penal, la noi în țară.

Activitatea desfășurată de prietenul Cristoforeanu, după întoarcerea sa din Italia, ne-a impresionat. Cercetător serios al problemelor de drept, muncitor neobosit, bine pregătit pentru toate problemele, care au atras asupra lor atenția sa de cercetător, toată activitatea sa a trasat imperativ, pentru noi toți cei care veneam dela aceeași facultate, drumul pe care trebuia să-l urmăm.

Iată de ce, în această seară, în numele tuturor laureaților români, de după războiul întregirii, de la Facultatea de Drept din Roma, îi exprim toată recunoștința și admirația noastră pentru strălucita sa activitate.

La această sărbătorire, nu-mi pot stăpâni însă și un sentiment de adâncă mâhnire. Pășind pe drumul arătat de strălucitul nostru înaintaș, ne-am dat seama, de câtă abnegație trebuie să fi dat dânsul dovadă și, cât de îndrăgostit trebuie să fie de știința dreptului, pentru a-i rămânea curajul de a merge mai departe.

Acolo unde Comentarii e grăbit alcătuie, lipsite din această cauză de orice valoare științifică, reprezintă în mare parte și din nefericire, o activitate apreciată în cercurile juridice, activitatea doctrinară nu găsește mediul prielnic de dezvoltare și cercetătorul serios nu află un îndemn pentru sporirea forțelor sale, puse numai în slujba progresării științei dreptului.

Acolo unde elaborări profesionale în funcțiune de anumite spețe, sunt ridicate la rangul de activitate științifică, de sigur că deprimarea poate cuprinde pe omul de știință, când își dă seama că aruncă sămânța într'un pământ steril.

Greutăți de natura aceasta au fost veșnic în calea înaintașului Cristoforeanu, și toată amărăciunea din sufletul său a trecut și în sufletul nostru, al acelora cari l'am urmat pe drumul deschis de el.

Iată de ce, noi toți, muncitori în domeniul științei dreptului, să uităm cu bucurie sărbătorirea din această seară și nu avem îndeajuns cuvinte de laudă pentru inițiatorii ei. În sărbătorirea meritelor excepționale de om de știință, ale prietenului Cristoforeanu, vedem în sfârșit, un început de recunoaștere a muncii cu care fiecare dintre noi, am încercat să contribuim la desvoltarea unei doctrine românești, în domeniul juridic.

Cu aceste gânduri în suflet, consider fericit prietelul ce ni s'a dat tuturor, de a ne arăta sentimentele de dragoste și sim-

ceră prețuire ce le avem pentru acela, care, deși tânăr, are în urma sa, 15 ani de strălucită activitate științifică și mi-e cum nu se poate mai plăcută însărcinarea pe care o am din partea conducerii „Revistei de Drept Comercial și Studii Economice”, publicațiune la a cărei ținută și dezvoltare, bunul meu prieten Cristoforeanu, ca principal colaborator, a contribuit într-o largă măsură, să-i arăt aci, toată recunoștința noastră și alături de d-voastră, să-i uez din toată inima, după vechea datină: *ani mulți, sănătate și noroc.*

TOASTUL D-LUI I. GR. PERIETEANU, PREȘEDINTELE UNIUNII AVOCAȚILOR, ÎN NUMELE COMITETULUI DE ÎNȚIATIVĂ:

Scumpe sărbătorit și iubiți prieteni,

E desigur, pentru mine, o mare cinste să prezidez această sărbătorească și colegială masă, care a strâns în jurul distinsului confrate Cristoforeanu, atâți frunțași ai vieții noastre juridice și judiciare. Sentimentele complexe și euforice de care sunt stăpânit în această clipă, sunt totuși turburate de convingerea statornică, pe care am mai avut prilejul s-o exprim, că toastul iese din cadrul genului meu oratoric. După mine, toastul trebuie să fie un improvizat giuvaer de elocvență, cizelat cu arta unui Benvenuto Cellini al graiului, — și nici odată n'am izbutit să ating o atare realizare verbală.

N'am decât o singură scăpare, față cu obligația pe care mi-o impune, pe deoparte, locul pe care-l ocup la această masă, pe de altă parte marea mea admirație pentru sărbătorit, — să substituim meșteșugului și artei sinceritatea și căldura verbalului.

Cu toții știm că eminentul nostru confrate Cristoforeanu, a făcut strălucite studii juridice atât în țară cât și în străinătate, că este, în plus, absolvent al Facultății de Filosofie, și că, pentru remarcabila sa lucrare „Contractul de Transport”, Academia Română i-a decernat marele premiu „Asache”.

Dar nu aceste considerații au determinat pe cel grupat în jurul revistei *Curierul Judiciar* să ia inițiativa sărbătoririi sale, deși o parte din laurii Academiei ce împodobesc fruntea distinsului prieten și-au resfrânt strălucirea și asupra acelei modeste mese de lucru, oferită cu atâtă dărnicie presei judiciare de marile noastre îndrumători Iancu Codreanu.

Ne-am întâlnit aci, spontan, entuziaști, pentru a omagia o muncă cinstită și rodnică, desfășurată zi de zi sub diferite forme, adnotări, comentarii de legi, studii juridice din toate domeniile dreptului, din cari, unele, au determinat stabiliri sau modificări de jurisprudență.

Ne-am adunat aci pentru a conferi la rândul nostru premiul *recunoștinței colegiale* autorului acelor remarcabile monografii *Contractul de Transport și Contractul individual de muncă*; *Incheierea contractelor comerciale și Cambia*, cu care a îmbogățit atât de util literatura noastră juridică, și dintre cari ultima: *Cambia*, poate fi cu drept cuvânt considerată ca o lucrare de mare întindere, un veritabil tratat asupra materiei.

Dar, mai presus de toate, intenția noastră a fost să cinștim astă seară, alesele însușiri sufletești ale confratelui Cristoforeanu, pe colegul loial, nefrământat de invidie; pe scriitorul de rasă, care ascunde sub neprefăcuta-i modestie un tezaur de gândire și de energie, plin de făgăduinți pentru viitorul științei noastre juridice.

Îi doresc din toată inima, viață lungă și sănătate.

RASPUNSUL SĂRBĂTORITULUI, E. CRISTOFOREANU

Cuprins de o emoție nestăpânită și firească în aceste clipe de neuitată amintire pentru mine, să mă ertați că nu pot pronunța un discurs pentru a mulțumi cum s'ar cuveni, frumoaselor cuvinte rostite de antevorbitorii mei.

De altfel, o vorbă bătrânească spune că cele mai frumoase discursuri sunt cele mai scurte.

Conformându-mă acestei înțelepte maxime, să-mi dați voie să vă adresez puține cuvinte.

Desigur că atunci când ați consimțit să participați la această sărbătorire, nu ați înțeles un singur moment să sărbătoriți persoana mea, căci ce contează existența persoanei noastre în viață, ci ideea de muncă, animatoarea vieții, rațiunea de a fi a fiecăruia dintre noi și din care mi-am făurit un crez și un ideal în viață.

M'am dedicat profesiunii de avocat pe care am îmbrățișat-o cu tot devotamentul și încă dela începutul ei am căutat ca prin lucrări juridice să contribuie, în limita modestelor mele mijloace, la propășirea științei juridice românești, alături de toți aceia care dincoace și dincolo de bara justiției, avocați și magistrați, fac ca dreptul să trăiască, să progreseze, prin rolul lor de tălmăcitori ai textelor și de iscoditori ai adevăratului înțeles al faptelor și situațiilor noi pe care devenirea în viață le creează în fiecare moment și la fiecare pas.

Prilejul fericit ce-l am de a mă găsi azi în mijlocul dvs., îmi dădorec tuturor aceloră care mi-au apreciat lucrările și deci m'au încurajat și stimulat în activitatea mea scriitoricească.

Iar prezența dvs. aci, figuri ilustre ale magistraturii și ale primului barou din țară, precum și adeziunile măgulitoare ale aceloră care lipsesc, sunt un îndemn puternic de a persista pe drumul pe care mă aflu, drum plin de greutate, de riscuri, ce e drept, dar frumos și plin de cele mai mari satisfacții morale, ca aceea pe care o încerc astă seară.

Și acum să-mi permiteți să adresez câteva cuvinte fondatorului revistei.

Iubite nene Iancu, profit de împrejurarea ce mi se oferă spre a-ți exprima sentimentele mele de profundă recunoștință pentru dragostea cu care m'ai îmbrățișat și încurajat, punându-mi la dispoziție coloanele revistei or și editându-mi toate lucrările, ceea ce a făcut posibilă manifestarea mea în publicistica juridică română. Ai părăsit conducerea acestei societăți de editură românească, ceea ce am regretat cu toții, și azi încă îți resimțim lipsa. Însă te asigurăm că spiritul înălțător și atmosfera frumoasă ce ai creiat în jurul acestui așezământ de cultură juridică, a rămas aceeași și vom ști să o păstrăm mai departe ca pe un patrimoniu scump nouă.

Și ca o profesiune de credință, declar că voiu continua să rămân totdeauna soț de credincios la aceste reviste ale căror steaguri încredințate iubitorilor noștri directori d-nii Periețeanu și Dongeroz, sunt purtate în lupta de toate zilele cu sentimentul demnității profesionale, entuziasmului și încrederea luptătorilor de rasă.

Încheiu aceste puține cuvinte, rugând pe iubitul meu coleg și prieten d-l Periețeanu, care cu o înțelegere sufletească, caracteristică firei sale, a acceptat să prezideze această sărbătorire, să primească expresiunea sentimentelor mele de sinceră grațitudine și adâncă amicitie.

D-lui Trancu-Iași și prietenului meu Chemale, aduc mulțumiri călduroase pentru frumoasele cuvinte ce mi-au adresat, iar dvs. tuturor vă exprim întreaga mea recunoștință pentru manifestația dvs. colegială și prietenească din astă seară, ceea ce mărturisesc încă odată, m'au afectat profund.

Ridic paharul în sănătatea dvs. a tuturor.

A apărut:

CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ, datorit eminentului nostru colaborator *E. Cristoforeanu*, avocat, doctor în drept dela Roma.

Această operă de mare actualitate umple un gol adânc simțit în practica judiciară prin valoarea materialului doctrinar și jurisprudențial ce oferă. În anexe legea și regulamentul contractelor de muncă și legea jurisdicției muncii. Un volum de peste 400 pagini.

Preț 200 Lei.